
**Správa o činnosti a hospodárení
Oravského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne
za rok 2010**

1. Úvod

Oravské kultúrne stredisko ako odborné a programové centrum pre miestnu kultúru a voľnočasové vzdelávanie plní významné poslanie pri uchovávaní, sprístupňovaní, a zveľaďovaní tradičných i súčasných kultúrnych hodnôt v regióne, svojou vzdelávacou činnosťou veľkou mierou prispieva k získavaniu nových vedomostí a zručností, ako i k získavaniu nových postojov a návykov a v rámci svojej územnej pôsobnosti vytvára a odborne usmerňuje aktivity miestnej kultúry.

Misiou Oravského kultúrneho strediska je zachovávať a rozvíjať regionálnu kultúrnu diverzitu v súčasnom svete globalizujúcich sa, unifikujúcich a nivelizujúcich kultúrnych hodnôt, zachovávať a trvalo udržiavať dynamiku rozličných prejavov miestnej kultúry, vychádzajúcich z tradičných i súčasných kultúrnych symbolov, noriem a vzorcov, takých, s ktorými sa identifikuje lokálne spoločenstvo.

Hlavným poslaním organizácie, ktorá bola založená v roku 1953 a od 1. 4. 2002 je jednou z dvadsiatich troch príspevkových kultúrnych organizácii Žilinského samosprávneho kraja, je vytvárať podmienky pre rozvoj miestnej kultúry, záujmovo-umeleckej činnosti, zachovávať kultúrne symboly regiónu a zabezpečovať kultúrne a vzdelávacie aktivity pre široký okruh občanov. V rámci finančných a personálnych možností a v súlade so zriaďovacou listinou zabezpečuje kultúrno-osvetovú činnosť v regióne Orava a vytvára podmienky pre rozvoj miestnej kultúry v jej najširších podobách a polohách. realizuje odbornú – metodickú, vzdelávaciu, inštruktážnu, organizačnú, informačnú, koordinačnú a propagačnú činnosť.

Organizácia má významné miesto v budovaní regionálnej identity ako prejavu zodpovednosti ľudí v prístupe k sebe samému, vo vzťahu k ostatným, voči hodnotám, ktoré vytvorili a prostrediu, ktoré ich obklopuje. Pomáha tak vytvárať spoločné povedomie, identitu obyvateľov.

Oravské kultúrne stredisko je tvorcom a spolutvorcom najvýznamnejších kultúrnych aktivít v regióne, aktívne spolupracuje s miestnymi osvetovými a kultúrnymi zariadeniami, miestnou a regionálnou samosprávou, školami, cirkvou, tretím sektorom, vojskom, políciou, justíciou, zdravotníctvom, podnikateľskou sférou, poľnohospodárskymi družstvami a ďalšími subjektmi. Rozličné sú i formy ich realizácie a sústreďujú sa najmä na súťaže, prehliadky, festivaly, výstavy, tvorivé dielne a prednášky.

Veľkú pozornosť zameriava Oravské kultúrne stredisko na kvalitatívne vysokú spoluprácu s partnerskými organizáciami v zahraničí, najmä v Poľskej a Českej republike. Jej výsledkom je realizácia niekoľkých medzinárodných podujatí, projektov a ich výstupov s vysokým kreditom.

Pri svojej činnosti vychádza Oravské kultúrne stredisko z miestnych a regionálnych kultúrnych, sociálnych i demografických špecifik, ktoré determinujú činnosť i poslanie inštitúcie. Vychádzajú i z priestorových a personálnych možností, zo skladby jednotlivých žánrov záujmovej umeleckej činnosti, z dopytu po jednotlivých kultúrnych produktoch a službách - v oblasti ZUČ i vzdelávania, ako i následnej reflexie na ne.

Oravské kultúrne stredisko odborne a sčasti (najmä mimorozpočtovo) i finančne podporuje miestne kultúrne aktivity a napĺňa tak aktuálne ciele:

- zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a kreativity podporením voľnočasového občianskeho vzdelávania,

- zvyšovanie aktívneho prístupu ku kultúrnym hodnotám a priamu participáciu na ich tvorbe a prezentovaní (podpora oblasti záujmovo-umeleckej činnosti),
- väčšiu adaptabilitu na meniace sa životné podmienky a zrýchlenie životného tempa,
- želanú zmenu postojov, hodnôt, správania sa (napríklad oblasť primárnej protidrogovej prevencie - odpútavacie programy),
- zabezpečenie sociálnej rovnováhy a rovnomerného prístupu k tvorbe i recepcii kultúrnych hodnôt (zvýhodnenie hendykepovaných sociálnych skupín),
- zachovanie kultúrnej identifikácie na tradičné kultúrne symboly a kultúrnej identity v globalizujúcom sa makroprostredí (podpora tradičnej kultúry),
- zvyšovanie tolerancie k iným kultúram (multikultúrna výchova),
- zvyšovanie efektívnosti vynaložených zdrojov a ich návratnosť v iných oblastiach (podpora tradičných ľudových remesiel v nadväznosti na trh práce, užšie previazanie kultúrnych aktivít s cestovným ruchom a pod) a iné.

Funkcie, špecifiká a limity činnosti:

- Priestory - sídlom organizácie je rodinný dom z 50-tých rokov uplynulého storočia, ktorý z hľadiska priestorového i dispozičného nevyhovuje realizovať aktivity a činnosť strediska vo vlastných priestoroch. Budova je značne opotrebovaná s nutnosťou rekonštrukcie, nevyhovujúce sú najmä kancelárske priestory v podkroví, pôvodne riešené bez akejkoľvek tepelnej izolácie ako dočasné, elektroinštalácia, systém vykurovania, okenné otvory, strešný a obvodový plášť, neexistencia odvodu dažďovej vody od objektu a následkom toho narušená statika budovy a podmočené a vlhké pivničné priestory neumožňujúce ich akékoľvek využitie. V roku 2010 bol v rámci výzvy ERDF – OP Cezhraničná spolupráca SK-PL 2007-2013 vypracovaný a podaný investičný projekt „Spoločnou cestou k zachovaniu a rozvoju kultúrnych tradícií“, v ktorom je žiadateľom cezhraničný partner OKS – Gminny ośrodek kultury v Milowke, s celkovým rozpočtom cca. 821 052 euro.
- Ťažisko aktivít vychádza z medzinárodnej kooperácie a dlhodobu budovaných regionálnych partnerstiev. Oravské kultúrne stredisko je regionálnym lídrom v oblasti medzinárodnej spolupráce a kontaktov, ktoré sprostredkováva ďalším subjektom, ako i v oblasti projektovej činnosti. Výsledkom je celý rad úspešne realizovaných projektov, ktoré rezonujú aj v medzinárodnom meradle. Inštitúcia bola v roku 2010 iniciátorom a partnerom niekoľkých medzinárodných projektov, realizovaných z mimorozpočtových zdrojov (Program cezhraničnej spolupráce SK-CZ 2007-2013 a, Program cezhraničnej spolupráce SK-PL 2007-2013, Medzinárodný Višegrádsky fond). Stredisko má stabilných partnerov v Poľsku, Českej republike, Maďarskej republike, kooperuje so samosprávami, kultúrnymi inštitúciami a združeniami v Taliansku, Francúzsku, Holandsku, Chorvátsku a v Slovinsku.
- Odborné poradenstvo v oblasti regionálnej kultúry, konkrétna odborná pomoc pri príprave a realizácii aktivít, odborná dramaturgická a programová garancia a koordinácia významných aktivít v rámci regiónu, s úzkym naviazaním na medzinárodné partnerstvá. Stredisku sa komunikáciou s miestnou samosprávou darí koordinovať termíny i dramaturgie najvýznamnejších kultúrnych aktivít, v úzkej

súčinnosti s miestnou samosprávou vytvorilo model spoločnej prezentácie a dramaturgickej previazanosti regionálnych a miestnych folklórnych festivalov (projekt Oravské kultúrne leto), je ich odborným garantom. Na týchto princípoch spolupracuje so samosprávami v Oravskej Porube (Dni obce), Veličnej (Folklórne slávnosti dolnej Oravy), Malatinej (Bačovské dni), Dlhej nad Oravou (Folklórne slávnosti pod Ostrým vrchom), Tvrdošínom (Folklórne Oravice), Zubercom (Podroháčske folklórne slávnosti), Habovkou (Stará cesta, Vidiečanova Habovka), Vavrečkou (Odpustové slávnosti), Sihelným (Folklórne slávnosti pod Babou horou), Oravskou Polhorou (Gajdovačka), Párniceou (Párnickô švábkobraňá) a ďalšími partnermi.

- Inštitúcia je iniciátorom alebo partnerom niekoľkých medzinárodných projektov, je iniciatívne pri získavaní mimorozpočtových zdrojov. Je jedným z najúspešnejších žiadateľov v Medzinárodnom Višegrádskom fonde či Rade vlády SR pre prevenciu kriminality. V roku 2010 úspešne podalo ako žiadateľ i projekty do grantového systému Ministerstva kultúry a CR, jeden projekt do OP Cezhraničná spolupráca Slovensko – Česká republika 2007-2013 (Aj ty môžeš byť ľudovým umelcom!) a dva projekty do OP Cezhraničná spolupráca Slovensko – Poľská republika 2007-2013 (Od leta do jari spoločne my i vy) a (Spoločnou cestou k zachovaniu a rozvoju kultúrnych tradícií). V uplynulom roku bolo úspešných 11 projektov v celkovej výške 79 243 €. Niektoré z projektov sú realizované aj v aktuálnom roku. Okrem toho bolo OKS cezhraničným partnerom ďalších troch projektov v rámci OP Cezhraničná spolupráca Slovensko – Poľská republika 2007-2013 a spolu tak participovalo na 6-tich projektoch v rámci ERDF.
- Oravské kultúrne stredisko sa programovo zameriava na mediálnu prezentáciu nielen svojich kultúrnych produktov, ale komplexne i celej miestnej kultúry regiónu - prostredníctvom tlačových správ, mesačných prehľadov a ďalších mediálnych výstupov a podobne je zabezpečovaná aj oblasť vzťahov s verejnosťou. Za jeden z úspechov koordinácie a kooperácie s ďalšími subjektmi, najmä miestnou samosprávou, je vydávanie katalógu kultúrnych a športových aktivít, ktorý začalo stredisko vydávať ako jedno z prvých v rámci Slovenska v roku 1998. V roku 2010 boli v katalógu zahrnuté aktivity z 48 subjektov.
- Inštitúcia sa dlhodobo zameriava na vyhľadávanie, uchovávanie, digitalizáciu a prezentáciu prejavov tradičnej i súčasnej kultúry regiónu, kultúrnych atribútov Oravy a na edičnú činnosť. V tejto oblasti vydalo v roku 2010 vydalo niekoľko edičných titulov (viac v tabuľkovej časti).
- V regióne sa nenachádza odborné astronomické zariadenie a tak Oravské kultúrne stredisko úspešne zabezpečuje vzdelávaciu a prezentačnú činnosť aj v oblasti astronómie. S veľkým záujmom sa stretáva cyklus vzdelávacích aktivít Astronomické dni, vedomostná súťaž Čo vieš o hviezdach a výtvarná súťaž Vesmír očami detí. stredisko spolupracuje s hvezdárňami v Žiline, Čadci, B. Bystrici, Kolonici a so Slovenskou ústrednou hvezdárňou v Hurbanove.

- Medzi silné a rozvinuté oblasti pôsobenia patrí i oblasť ľudovoumeleckej tvorby a remesiel. Dokumentuje ju systém tvorivých dielní pre rôzne vekové kategórie i remeselné techniky, realizovaný najmä v základných školách v rámci regionálnej výchovy. Inštitúcia združuje takmer stovku ľudových remeselníkov, prezentuje ich prácu formou slovenských i medzinárodných výstav, katalógov, ponúka výrobky prostredníctvom Centra slovensko-poľskej kultúrnej spolupráce i internetovej databázy, spolupracuje pri realizácii všetkých významnejších tradičných ľudových jarmokov v regióne (Zuberec, Malatiná, Veličná, Dolný Kubín, Oravice...) a sprostredkováva ľudovoumeleckú tvorbu i zariadeniam cestovného ruchu.
- Oravské kultúrne stredisko je lídrom folklórneho hnutia v regióne. Je odborným garantom väčšiny významných prezentačných i konfrontačných aktivít v oblasti folklóru – folklórnych festivalov i súťaží, prostredníctvom tanečných škôl a inštruktáží sa programovo zameriava aj na odborný rast lídrov v oblasti – akreditovaný kurz Tradícia folklóru dnes. Podobne odborne garantuje a realizuje všetky významnejšie aktivity v oblasti neprofesionálneho divadelníctva na Orave.
- Inštitúcia je úspešným realizátorom aktivít v oblasti protidrogovej prevencie a prevencie kriminality. Aktívne spolupracuje s ďalšími partnermi v danej oblasti - Policajný zbor, prokuratúra, súd, resocializačné zariadenia, zdravotníctvo, školstvo, neziskové a mimovládne organizácie a realizuje odborne garantované, úspešné a dlhodobé projekty – napríklad trojročný projekt pre preddelikventnú mládež Stojím pevne na zemi.

2. Plnenie prioritných úloh v roku 2010 (úlohy vyplývajúce zo zriaďovateľskej listiny a priorit určených v Pláne činnosti na rok 2010).

Prioritným cieľom organizácie bolo v roku 2010 zachovať dominantné oblasti pôsobenia a etablované významné aktivity pri súčasnom posilnení inštruktážnej a metodologickej pôsobnosti a prehodnotení menej významných aktivít s parciálnou participáciou organizácie. Oravské kultúrne stredisko realizovalo prioritne podujatia zahrnuté v systéme postupových súťaží ZUČ a vrcholné aktivity najmä v oblasti tradične silných oblastí ZUČ.

1. Oblasť hospodárenia a prevádzky

1.1. Udržanie diverzifikácie zdrojov financovania činnosti a podielu mimorozpočtových zdrojov na rozpočte organizácie.

Organizácia sa prioritne zamerala na získavanie mimorozpočtových zdrojov a aktívne reagovala na vyhlásené výzvy. Projektovou činnosťou sa podarilo získať finančné prostriedky vo výške 78 709 €, organizácia zabezpečila vlastné príjmy vo výške 6 611 €. Rozpočet inštitúcie bol v roku 2010 po navýšení 141 882 €, kapitálové prostriedky zo ŽSK boli vo výške 6 000 €. Oravské kultúrne stredisko realizovalo 8 projektov prostredníctvom MKSR, 1 prostredníctvom Medzinárodného Višegrádskeho fondu, 1 prostredníctvom Rady vlády SR pre prevenciu kriminality a 2 prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

1.2. Modernizácia budovy OKS - vybudovanie centra ľudovej kultúry - dielní ľudových remesiel, výstavných a prezentačných priestorov a revitalizácia pracovných priestorov – kancelárií.

Oravské kultúrne stredisko sa v súčinnosti so zriaďovateľom podarilo vypracovať projektovú dokumentáciu pre modernizáciu budovy Oravského kultúrneho strediska. Podieľalo sa na vypracovaní a podaní investičného projektu „Spoločnou cestou k zachovaniu a rozvoju kultúrnych tradícií“, v ktorom je žiadateľom cezhraničný partner OKS – Gminny ośrodek kultury v Milowke, s celkovým rozpočtom cca. 821 052 euro. Projekt bol podaný do II. výzvy v rámci OP Cezhraničná spolupráca SK-PL 2007 – 2012, v závere roka 2010 sa v Krakove uskutočnilo hodnotenie projektov. Revitalizovať budovu OKS, zintenzívniť a sprofesionalizovať tak činnosť a poslanie organizácie je do vysokej miery závislé od schválenia projektu.

2. Oblasť riadenia a manažmentu ľudských zdrojov

2.1 Podpora permanentného zvyšovania kvalifikácie interných zamestnancov a zvýšenie komunikačných a odborných kompetencií zamestnancov.

V uplynulom roku bola v rámci finančných možností iniciovaná a podporovaná účasť zamestnancov na vzdelávacích aktivitách s cieľom skvalitniť, zefektívniť a sprofesionalizovať ich prácu. Stalo sa tak na v oblasti folklóru, astronómie, divadelníctva, najmä však v oblasti hospodárenia a ekonomiky. Dvaja zamestnanci organizácie si zvyšujú svoje vzdelanie formou externého štúdia na vysokej škole.

3. Oblasť odbornej činnosti

3.1. Stabilizácia siete externých spolupracovníkov a poradcov

V rok 2010 bola aktivizovaná činnosť poradných zborov. V oblasti tradičnej a ľudovej kultúry bol novo etablovaný poradný zbor pre folklór, ktorého členmi sa stali aktívni vedúci folklórnych kolektívov a miestni kultúrni lídri, pôsobiaci v oblasti. Na svojich stretnutiach v Nižnej sa zaoberali najmä ďalšími možnosťami a spôsobmi rozvoja folklórneho hnutia a života v regióne, možnosťami prezentácie v zahraničí, systémom súťaží a prehliadok, ako i vrcholnými aktivitami (festivalmi) v oblasti tradičnej a ľudovej kultúry na Orave. Svoju činnosť zintenzívni i poradný zbor pre divadlo a poradná zbor pre UPPP, ktorých členovia boli nápomocní najmä pri príprave dramaturgií súťažných aktivít.

3.2. Vyhľadanie, inventarizácia, systematická dokumentácia, digitalizácia, propagácia a podpora kultúrneho dedičstva regiónu.

Predmetná oblasť patrila v uplynulom roku k dôležitým a významným aktivitám v oblasti nehmotnej ľudovej tradičnej kultúry, podarilo sa zdokumentovať, vydať a prezentovať najmä výročné zvykoslovie a oblasť ľudovej piesňovej kultúry. Oravské kultúrne stredisko úspešne realizovalo v rámci OP Cezhraničná spolupráca SK- PL projekt Vianoce v ľudových zvykoch, výtvarnej a remeselnej tvorbe, ktorého súčasťou bola ucelená súťažná scénická prezentácia vianočného zvykoslovia, zber materiálu a vydanie monografie vianočných piesní, vinšov, kolied, betlehenských a trojkráľových hier pod názvom Vianočné koledy a betlehenské hry na Slovensku a v Poľsku. V monografii v náklade 1000 kusov sú zachytené texty z dvadsiatich oravských obcí. Súčasťou projektu bolo i vydanie multimediálneho DVD o vianočnom zvykosloví a dokumentu Oravské Vianoce, ktorý obrazom a zvukom podáva obraz o vianočných zvykov obcí Rabčice, Sihelné, Zázrivá, Dlhá nad Oravou a Babín. Ide o doposiaľ najucelenejší prieskum a prezentáciu vianočných zvykov na Orave. Oravské kultúrne stredisko vydalo i monografiu ľudovej piesňovej kultúry obce Rabčice. Monografia podáva prehľad nielen o hudobnej histórii a kultúre obce, ale prezentuje i 101 znotovaných a v goralskom nárečí zapísaných piesní, členených na piesne

svadobné, ľúbostné a tanečné, regrútske, pracovné a vianočné. Stala sa tak ucelenou prezentáciou bohatej kultúry nielen Rabčíc, ale i celého mikroregiónu Babia hora a je hodnotným prezentačným a repertoárovým materiálom. V oblasti ľudovej umeleckej tvorby bolo výrazným počinom vyhládanie ľudových tvorcov, vydanie katalógu ľudových remeselníkov z Oravy a Moravy a realizáciu dokumentárneho filmu o významných nositeľoch remeselnej tradície. Monografia i videofilm bol realizovaný v rámci projektu Remeslo má zlaté dno a podporený ERDF v rámci OP Cezhraničná spolupráca SK-CZ. Organizácia v uplynulom roku zaznamenávala a vydávala DVD z významných podujatí s cieľom budovať archív prejavov kultúrneho dedičstva regiónu a tieto prejavy i propagovať, prezentovať, popularizovať a ďalej šíriť. Oravské kultúrne stredisko vydalo pre tieto potreby 8 DVD titulov. Pre uvedené potreby bola z mimorozpočtových zdrojov (prostredníctvom úspešných grantov) zakúpená digitálna kamera a zvukové záznamové zariadenie. OKS zakúpilo z projektov v roku 2010 ozvučovaciu techniku, zariadenie pre digitálne snímanie zvuku a digitálnu videokameru.

3.3. Vytvorenie lepších podmienok a podpora aktivít zameraných na identifikáciu sa s vlastnou kultúrou.

Oravské kultúrne stredisko podalo v uplynulom roku projekt pod názvom Osobnosti Oravy ako cyklus vzdelávacích podujatí a spomienkových slávností na významné osobnosti kultúrno-spoločenského života. Projekt však v grantovom systéme MKaCR SR nebol úspešný a uskutočnili sa tak iba jeho čiastkové aktivity – spomienkové podujatia a výstavy k 115. výročiu narodenia Pavla Floreka, 150. výročiu Martina Kukučina, C. A. Lepáčka a Štefana Furdeka. V roku 2010 bol obhajobou záverečných prác ukončený akreditovaný kurz Tradícia folklóru dnes, kurz absolvovalo 16 poslucháčov. Prezentácia podôb tradičnej kultúry bola markantná najmä vo folklórnych festivaloch a prehliadkach, ktoré Oravské kultúrne stredisko v uplynulom roku realizovalo. Medzi najvýznamnejšie patril Medzinárodný festival vianočných zvykov a remesiel, Gajdovačka, Bačovské dni, Podroháčske folklórne slávnosti a ďalšie.

3.4. Zachovanie kultúrnej diverzity regiónu a systému súťaží a prehliadok ZUČ.

Oravské kultúrne stredisko v uplynulom roku pripravilo a realizovalo 8 regionálnych postupových súťažných prehliadok v oblasti folklóru, divadla, hudby a 5 regionálnych súťaží a výberov z oblasti výtvarnej, remeselnej tvorby a astronómie. Inštitúcia bola organizátorom nasledovných krajských súťažných prehliadok: Námestovské divadelné dni, Kubínske spievanky, spoluorganizátorom celoštátnej súťaže Hviezdoslavov Kubín, vyhlasovateľom a realizátorom celoštátnej súťaže Mladá slovenská poviedka, vyhlasovateľom a realizátorom medzinárodných súťaží O Zboroňovú nôtu, Vianočná pohľadnica. Všetky sa stretli so záujmom účastníkov i divákov. V uplynulom roku stredisko realizovalo mediány a PR projekt spoločnej prezentácie významných letných kultúrnych aktivít v oblasti tradičnej a ľudovej kultúry pod názvom Oravské folklórne leto. Do projektu sa zapojili a finančne participovali samosprávy obcí Sihelné, Dlhá nad Oravou, Zuberec, Nižná, Malatiná, Párnica a Podbiel.

3.5. Účinnější a komplexnější podpora aktérov kultúrneho a umeleckého diania ako jedna z foriem zvýšenia atraktivity miestnej kultúry.

S cieľom morálne oceniť a prezentovať výrazné osobnosti v oblasti miestnej kultúry a významné kultúrne počiny v roku 2010 sa v novembri v Zuberici uskutočnilo slávnostné

stretnutie tvorcov hodnôt miestnej kultúry, na ktorom boli za dlhoročnú systematickú činnosť, vyhľadávanie, šírenie a ochranu tradičných kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva regiónu či za uvádzanie kreatívnych kultúrnych projektov a za nové tvorivé počiny ocenení Pavla Ganobčíková, Valéria Baľáková, Anna Kurčinová, Vietra Farská, Tibor Kičín, Ján Adamčík a Milan Sojčák.

3.6. Zintenzívnenie doterajšej kultúrnej spolupráce, vytváranie strategických partnerstiev a hľadanie jej nových foriem zahraničnej spolupráce.

V uplynulom roku boli okrem vypracované a podané alebo realizované 3 medzinárodné projekty, v ktorých OKS vystupuje ako zahraničný partner – Zywieckie gody 2010 (ROK B.-Biala), Zvyky a tradície na poľsko-slovenskom pohraničí (Starostwo powiatowe v Zywcu), Kulturalna wymiana wizytówek (Wadowice).

Medzi najvýznamnejších, strategických partnerov OKS patria Regionalny ośrodek kultury v Bielsku-Bialej, Gminny ośrodek kultury v Milowce, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově p/Radhoštěm, agentúra Zdeny v Ostrave, Spolok Slovákov v Poľsku. V uplynulom roku sa podarilo nadviazať nové partnerstvá, ktorých výstupy budú hmatateľné v roku 2011. Ide najmä o Chorvátskeho partnera Narodno sveučilište Dubrava, Zagreb.

OKS pokračovalo i v systematickej pomoci krajanom v Poľsku odbornou pomocou pri realizácii ďalšieho ročníka projektu Kruh priateľov slovenskej kultúry, ktorý ako pilotný realizovalo v roku 2008. V uplynulom roku projekt finančne garantoval Spolok Slovákov.

3.7. Koordinácia a kooperácia v rámci regiónu.

Oravské kultúrne stredisko sa programovo a komplexne zameriava na mediálnu prezentáciu nielen svojich kultúrnych produktov, ale i celej regionálnej kultúry. Stredisko propaguje i kultúrne aktivity obcí a miest. Jedným z pozitívnych príkladov koordinácie a kooperácie je vydávanie katalógu kultúrnych a športových aktivít, ktorý začalo stredisko vydávať ako jedno z prvých na Slovensku v roku 1998. Aktuálne bolo v roku 2010 v katalógu zahrnutých viac ako 400 aktivít od 48 subjektov samosprávy, kultúry a športu. S pozitívnym ohlasom stretol projekt Oravské folklórne leto, ktorým sa podarilo ucelene mediálne i formou propagačného materiálu a v úzkej spolupráci s miestnymi samosprávami a s ich finančnou participáciou prezentovať najvýznamnejšie oravské letné folklórne aktivity.

3. Súčasný stav v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít.

Zvyšovanie vedomostí i zručností obyvateľov regiónu, utváranie ich vzťahu a postojov k miestnym a tradičným, ale i novým a čoraz nástojčivejšie prenikajúcim kultúrnym hodnotám v najširšom chápaní tvoria jadro záujmu organizácie v predmetnej oblasti. Oravské kultúrne stredisko vytváralo podmienky pre uspokojenie záujmových aktivít i vzdelávania pre všetky vekové skupiny a realizovalo aktivity vzhľadom k svojim personálnym a finančným možnostiam v rôznych oblastiach. Vytvorilo aj možnosti vzdelávať sa v oblasti drogovej a prosociálnej prevencie, zvyšovať právne vedomie a propagovať zdravý životný štýl. Vo vzdelávacích aktivitách sme sa zameriavali aj na efektívne využívanie voľného času populácie tretieho veku, ktorá tvorí čoraz väčšiu sociálnu a vekovú skupinu spoločnosti a na budovanie zdravého životného štýlu ohrozených skupín mládeže a detí. Počas roka bol

priebežne dopĺňaný video a foto archív z uskutočnených podujatí, ktoré organizácia realizovala. Oravské kultúrne stredisko pravidelne aktualizovalo databázu informácií o miestnej kultúre. Počas roka aktívne pracoval Klub výšivky a ručných prác, jeho členky sa stretávali v priestoroch OKS, zapájali sa do vyhlásených súťaží (Veľkonočné dekorácie) a svoju tvorbu prezentovali na ľudových jarmokoch.

Kultúrny trh je aktuálne nasýtený ponukami mnohých subjektov. Sú rôzneho charakteru, úrovne, trvania i výsledného efektu pre recipienta. Ponuka Oravského kultúrneho strediska môže zaujať klienta svojou systematickosťou, širokospektrálnosťou, garanciou odbornosti a profesionality, ale najmä kontinuitou. V popredí záujmu organizácie ostáva reflexia na reálny záujem obyvateľov na kultúrne služby, pričom prijímateľ týchto kultúrnych ponúk je čoraz náročnejší.

Cieľom činnosti OKS v oblasti vzdelávania a voľnočasových aktivít je a v ďalšom období i bude zabezpečovať permanentnú kultiváciu človeka, zvyšovanie jeho vedomostí i zručností, utváranie vzťahu a postojov ku kultúrnym hodnotám v najširšom chápaní, vychádzajúc zo štatisticky zistených demografických údajov sa vo svojom pôsobení zamerať aj na efektívne využívanie voľného času populácie tretieho veku. Cieľom bude i priblížiť významné udalosti o osobnosti slovenskej i regionálnej histórie, kultúry a spoločenského života a sprítomniť ich myšlienkový presah v zmysle formovania historického vedomia, národného povedomia a regionálnej i národnej identity .

V oblasti protidrogovej prevencie a prosociálnej výchovy Oravské kultúrne stredisko nadviazalo v roku 2010 na úspešne realizované a Protidrogovým fondom zamerané projekty Zdravý život, ktorého cieľom bolo atraktívnou a komunikatívnou formou sprostredkovať informácie o následkoch užívania drog a ponúknuť mladým ľuďom zmysluplnú alternatívu trávenia voľného času i projekt Lepšie žiť – sériu vzdelávacích seminárov pre pedagógov a výchovných poradcov ZŠ a SŠ. Vychádzajúc z poznania a skúseností pri realizácii uvedených projektov sa Oravské kultúrne stredisko v uplynulom roku zameralo na realizáciu aktivít v oblasti sekundárnej protidrogovej prevencie a prosociálnej výchovy. Úspešne vypracovalo a zrealizovalo projekt pre preddelikventnú mládež z okresu Námestovo Stojím pevne na zemi. Cyklus vzdelávacích a tréningových aktivít bol určený najmä pre študentov, ktorí mali v predchádzajúcom období problém a skúsenosť s porušovaním zákona v rámci drogovej, majetkovej, ekonomickej a násilnej trestnej činnosti. Projekt bol realizovaný v úzkej spolupráci s preventistami Policajného zboru SR a mediačnými a probačnými úradníkmi Okresného súdu v Námestove a s podporou Rady vlády SR pre prevenciu kriminality. Cieľom bolo edukatívnymi formami zvýšiť právne vedomie cieľovej skupiny s výhľadom obmedziť páchanie trestnej činnosti a zvyšovať právne vedomie a rozširovanie tvorivosti mladého človeka, ako pozitívneho príkladu zmysluplného trávenia voľného času, osobnostného rastu a sebanaplnenia. Cyklických vzdelávacích stretnutí sa zúčastňovalo 31 problémových študentov. V rámci projektu sa uskutočnilo 9 stretnutí, bol vydaný prezentačný materiál.

V oblasti národných tradícií a regionálnej kultúrno-spoločenskej topografie vlasteneckej výchovy boli aktivity zamerané na prezentáciu národných a regionálnych dejín a na výročia významných osobností a kultúrnych dejateľov v jednotlivých mestách a obciach regiónu Oravy. Ich súčasťou boli výstavy prezentujúce život a dielo konkrétnych osobností a pri ich príprave a realizácii inštitúcia aktívne spolupracovala s obecnými úradmi, kultúrnymi zariadeniami, školami, farskými úradmi v uvedených mestách, obciach, najmä však so Slovenskou národnou knižnicou v Martine. Medzi najvýznamnejšie patrili :

- Spomienkové podujatia k 115. výročiu narodenia Pavla Floreka v Krušetnici.
- Spomienkové podujatie k 155. výročiu narodenia Štefana Furdeka v Trstenej.

- Slávnostné podujatia k 150. výročiu narodenia Martina Kukučina v Dolnom Kubíne s medzinárodnou výstavou.
- Spomienkové podujatie k 55. výročiu úmrtia Celestína Lepáčka v Trstenej.

Oravské kultúrne stredisko vypracovalo a podalo v rámci Roka kresťanskej kultúry projekt pod názvom Kresťanské osobnosti Oravy, ktorý však nebol úspešný.

S vysokým záujmom, najmä z radov mládeže sa stretli aktivity realizované v oblasti amatérskej astronómie. Boli zamerané na uspokojovanie kultúrnych a duchovných potrieb v oblasti astronómie a príbuzných prírodných vied. Na uvedenom úseku sa uskutočnili Astronomické dni, kde sa žiakom formou videofilmov a besied s pracovníkmi hvezdárni priblížili novinky z astronómie, kozmonautiky a ekológie. Zaujali i besedy s účastníkmi Slovenských expedícií za zatmením slnka PhDr. Danielom Očenášom a Ing. Jaroslavom Gerbošom z hvezdárne z Banskej Bystrice a o nočné pozorovanie oblohy. Dobré výsledky v tejto oblasti dosiahli žiaci na krajskej vedomostnej súťaži „Čo vieš o hviezdach“ v Žiline i na celoštátnom kole v Žiari nad Hronom. Veľký záujem je o výtvarnú súťaž s astronomickou tematikou „Vesmír očami detí“, keď sa do Oravskej súťaže zapojilo 392 detí. Najlepšie práce z okresného kola postúpili do celoslovenského kola súťaže, kde medzi víťazné práce bola vybratá aj 1 práca z regiónu Oravy.

V oblasti ZPOZ-ov aktivity realizovali obecné úrady väčšinou pri výročiach, jubileách starších občanov, pri zlatých a strieborných svadbách, ku Dňu matiek. Na uvedenú činnosť v tejto oblasti nemajú mestá a obce vyčlenených pracovníkov, ani dostatok finančných prostriedkov, či odmeny pre účinkujúcich, alebo upomienkové predmety. Z uvedených dôvodov sa mestá a obce nezúčastňujú na súťažiach a prehliadkach v tejto oblasti.

Oravské kultúrne stredisko sa v rámci voľnočasových aktivít a ponuky alternatív zdravého životného štýlu zameriava aj na spoluprácu pri príprave a realizácii podujatí z oblasti brannej výchovy a športu, pri ktorých je súčasťou i kultúrny program. Medzi najzaujímavejšie a najmasovejšie patrili v uplynulom roku :

- Kultúrno-športové popoludnie, pri príležitosti Dňa ústavy Slovenskej republiky v Lokci, kde si zmerali svoje sily víťazi z Oravských minilig v malom futbale z Dolného Kubína, Babína, Hruštína, Istebného, Brezy a Lokce.
- Olympiáda základných a stredných škôl v stolnom tenise v Dolnom Kubíne, na ktorej sa zúčastnilo 16 škôl.
- XXIV. ročník Majstrovstiev Oravy v Slovenskom mariáši v Lokci - 43 súťažiacich.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Zamerať sa na účinnejšiu a lepšiu podporu miestnych kultúrnych lídrov ako nositeľov a predstaviteľov miestneho a regionálneho kultúrneho potenciálu a na zvýšenie ich spoločenského statusu formou mediálnej prezentácie, propagácie a realizáciou slávnostného programu spojeného s ocenením.
2. Komplexnejšie a systematickejšie prezentovať výrazné osobnosti regiónu z oblasti kultúrno-spoločenského života formou cyklu vzdelávacích a spomienkových podujatí Osobnosti Oravy a vydaním zborníka referátov ako pomôcky pre vyúčbu regionálnej výchovy na školách.
3. Pokračovať v úspešnom projekte Stojím pevne na zemi pre preddelikventnú a sociálne ohrozenú mládež, na základe spätnej väzby aktualizovať obsah. Zvyšovať právne vedomie mládeže s výhľadom obmedziť páchanie trestnej činnosti. Rozširovať

tvorivosť mladých ľudí a viesť ich zmysluplnému tráveniu voľného času a k osobnostného rastu.

4. V oblasti amatérskej astronómie zvyšovať odborné znalosti vedúcich astronomických krúžkov a rozšíriť okruh dobrovoľných pracovníkov. Vytvárať pre mládež vhodné podmienky a hľadať možnosť rastu na rôznych tvorivých stretnutiach a astronomických táboroch.
5. Na kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatiach v rámci voľnočasových aktivít dbať ako na kvalitu úrovne podujatí, tak aj na záujem a účasť cieľových skupín.

4. Súčasný stav, problémy, smerovanie a vízie v jednotlivých oblastiach ZUČ.

Folklórna hudba, tanec a spev

Regionálna identita obsahuje významný aktivačný potenciál obyvateľov a predstavuje významný faktor pre rozvoj regiónu, pre vytváranie jeho imidžu, ktorý je vždy založený aj na kultúrnych tradíciách. Folklorizmus nie je len voľnočasovou zábavou, ale je v ňom kapitál, ktorý možno ekonomicky využiť a ponúkať verejnosti i v rámci cestovného ruchu, ponúka sa i cesta využiť tento kultúrny kapitál v rámci regionálnej výchovy na školách a v rámci vzdelávacích aktivít OKS. Tradičná kultúra sa významnou mierou podieľa na formovaní kultúrnej identity obyvateľov regiónu. Spolu s prírodnými a historickými zaujímavosťami reprezentuje región navonok. Tradičná kultúra predstavuje žriedlo tvorivosti, ktoré vychádza zo starobylých i novodobých tradícií obohacovaných invenciou tvorcov, ale aj konfrontáciou s kultúrnymi archetypmi iných národov a kultúr. Má osobitné postavenie v európskom priestore, prináša doň hodnoty jedinečné a nezameniteľné s hodnotami iných kultúr. Identita v zmysle uchovávanía a rozvíjania pôvodnej kultúry komunit je protipólom masovosti globalizovanej kultúry. Orava je stále bohatá na prejavy tradičnej ľudovej hudobnej, spevnej i tanečnej kultúry. Má svoje špecifiká, tradičné kultúrne symboly, ktoré determinujú a spoluvytvárajú súčasný život a trendy folklórneho hnutia a folklorizmu na Orave. Ľudovú hudobnú, spevnú a tanečnú kultúru v rámci regiónu pomáhajú zachovávať a reprezentujú najmä folklórne kolektívy. V regióne majú aj v súčasnej dobe stále bohaté zastúpenie.

Kvantifikácia regionálneho potenciálu:

- 27 detských folklórnych súborov a detských speváckych skupín (Magurka, Malá Magurka a Flajšovanček z Oravskej Lesnej, DFS z Novote, Pilsko z Oravského Veselého, Goral zo Sihelného, Kašunka z Rabčíc, Zázrivček zo Zázrivej, Porubček z Oravskej Poruby, Trnkárik zo Žaškova, Bzinček zo Bzín, Kukučka z Jasenovej, Podbielan z Podbiela, Oslárik z Oravského Bieleho Potoka, Bučníček z Habovky, Roháčik a Zuberček zo Zuberca, Skorušina z Liesku, Goral z Hladovky, Goralček zo Suchej Hory, Kolovrátok a Trnka z Dolného Kubína, Sajdáčik z Párnice, Goralecki z Rabče, Sihelček zo Sihelného, Klinček z Klinu, DFS zo Zábiedova)
- 4 folklórne súbory (Oravan a Oravan senior z Nižnej , Skorušina z Liesku, Flajšovan z Oravskej Lesnej)
- 21 folklórnych a speváckych skupín (Kamenčan zo Zákamenného, Tanečník z Or. Lesnej, Mútňan z Mútneho, Magura zo Sihelného, Rabčičanka z Rabčíc, FSk z Oravskej Polhory, FSk z Hruštína, FSk z Babína, Rosička, rosa a Orava z Dolného Kubína, Porubanka

z Oravskej Poruby, Studnička z Veličnej, Trnkári zo Žaškova, FSk zo Zázrivej, Charita z Hornej Lehoty, FSk Nižná Ves, Senková z Podbiela, FSk z Oravského Bieleho Potoka, Podroháčska FSk zo Zuberca, Goral zo Suchej Hory, FSk Pod Ostrým vrchom z Dlhej nad Oravou

- 36 ľudových hudieb (Oravská Polhora (4) – LH Polhoranka, DLH Chmurecka, DLH Luscoňovci, Rabčice(3) – LH Rovňan, DLH Studženka, DLH Heligón Sihelné (3) – LH Magura, LH Bjelákovci, DLH Pietruska, Oravská Lesná(1)- LH Chudobovci, Zákamenné (2) – LH Kamenčan, DLH Kamienok, S. Hora (3) – LH Goral- starší, LH Goral - mladší, LH Šuvadovci, , Hladovka (4) –LH Goral, LH Kubicovci, LH Greštiakovci, LH Harmatovci, Liesek (2) – LH Skorušina, LH Oklapkovci, Zuberec(3)- LH Podroháčska, LH Šiškovci, LH Janoštinovci, Habovka – LH Klimekovci, Nižná (3)- LH Spod Vintišky, LH Oravan, DLH Ostrvka, Podbiel (1)- Murínovci, Zázrivá (1) - Zázrivček, Žaškov (2) – LH Trnkári, DLH Trnkárik, D. Kubín (2) – DLH Choč, DLH Trnka, Hruštín – LH Kupčulákovci, Chlebnice (LH) a ďalšie.
- 18 sólistov spevákov,
- 15 sólistov inštrumentalistov dospelých, 20 detských, účinkujúcich na aktivitách OKS

V roku 2010 vzniklo niekoľko folklórnych kolektívov, napríklad DFS v Zábiedove. Naopak, niekoľko kolektívov stagnuje. Príčinou stagnácie je najmä generačná výmena, odchod a neexistencia miestneho kultúrneho lídra, zanieteneho vedúceho.

Podľa aktuálnej databázy je do folklórneho hnutia na Orave zapojených aktívne približne 1200 osôb.

Z hľadiska formy ide vo veľkej väčšine o kolektívy bez právnej formy – voľné združenia občanov, pôsobiace pri zastrešujúcej organizácii (bývalý zriaďovateľ), ktorý plní i určitú funkciu tútorstva (napr. prostredníctvom neho sú podávané granty, uzatvára dohody o účinkovaní, kolektív využíva jeho účet a pod.). Ide až na výnimky o obecne úrady, základné a materské školy, prípadne iné združenia s právnou formou. Kolektívov organizovaných ako občianske združenia je v regióne menšina, nie viac ako 15%. Determinantom je práve a najmä spôsob práce a činnosti. Ide teda najmä o neorganizovanú voľnočasovú a dobrovoľnícku záujmovo-umeleckú aktivitu značného počtu obyvateľov.

Z hľadiska špecifikácie a zaradenia sa stierajú hranice medzi folklórnymi skupinami a folklórnymi súbormi, najmä v prostredí bez silnejšej folklórnej tradície siahajú folklórne skupiny k súborovej, štylizovanej tvorbe a k menej štýlovému, univerzálnejšiemu folklórnemu materiálu. Ide o proces súvisiaci s globalizáciou kultúrneho priestoru a vznikom často nesúrodých kompilácií. Celkovo sa v oblasti folklorizmu vytráca štýlovosť, konkrétna časopriestorová viazanosť. Takýto trend je badateľný i u ľudových hudieb a sólistov, v ktorých repertoári sa objavujú celoslovenský rozšírené piesne, diela bez typového zaradenia, vlastné necitlivé úpravy (piesne iných folklórnych regiónov Slovenska i zahraničia spievané v goralskom dialekte, či zmena pôvodného nástrojového obsadenia. Ľudové hudby majú v repertoári i súčasné populárne šlágre a mení sa i nástrojové obsadenie (napr. harmonika v goralskej hudbe a pod.). Chýbajú muzikantské vzory, primáši strácajú štýlovosť. V tvorbe folklórnych kolektívov, najmä skupín, nastáva v poslednom období určitý regres. Nové programové čísla sa objavujú sporadicky, pri verejnej prezentácii, dokonca i pri súťažnej, ide o reprízy starších programových blokov a choreografií. Medzi hlavné príčiny patrí absencia osobností a časová a organizačná náročnosť prípravy nových blokov a choreografií (členovia kolektívov migrujú za prácou s kolektív sa stretáva nepravidelne, na konkrétne účinkovania). Vedúcimi kolektívov sú najmä zanietenci bez hudobného či

tanečného vzdelania, často bývalí členovia dedinských kolektívov. Kompetencie s vedením kolektívu a prípravou nových čísel získavajú vlastnou skúsenosťou a čiastočne i pomocou inštruktáži a metodickou pomocou OKS. Aj keď metodická a inštruktážna pomoc v posledných rokoch ustúpila do úzadia vplyvom mnohých faktorov (najmä ďalšia kumulácia úsekov a práce, nové požiadavky zo strany zriaďovateľov, finančný faktor), je OKS v rámci Oravy jedinou inštitúciou, ktorá realizuje vzdelávacie aktivity pre vedúcich i členov a ďalších záujemcov o prácu vo folklórnom hnutí. Neobmedzujú sa iba na rozborové semináre postupových súťaží a majú i rozličné formy. Od inštruktážnych návštev a metodickej pomoci pri výstavbe programového čísla cez odborné semináre až po certifikované vzdelávacie kurzy.

Oravské kultúrne stredisko v rokoch 2009-2010 organizovalo v oblasti folklorizmu ročný certifikovaný kurz Tradícia folklóru dnes, jeho frekventantmi boli okrem vedúcich i členovia folklórnych kolektívov a aj sympatizanti, ktorí sa aktívne nepodieľajú na folklórnom hnutí. Kurz bude pokračovať aj v roku 2011. Kurz navštevovalo ich 16 frekventantov a to nielen z Oravy, ale aj Turca a Žiliny. Zoznámili sa s teoretickými i praktickými poznatkami, ktoré môžu ďalej využívať v práci s folklórnym kolektívom, v škole, alebo len ako obohatenie a prehĺbenie svojho obzoru o rôzne aspekty ľudovej kultúry na Slovensku. Počas každomesačných stretnutí účastníci postupne vnikli do tajov folkloristiky, získali základné poznatky o hudobnom a tanečnom folklóre na Slovensku, boli im predstavené slovenské hudobné regióny a tanečné oblasti, rodinné a kalendárne obyčaje, dozvedeli sa aké sú metódy a formy získavania folklórneho materiálu vo folkloristike a etnológii, ako ho spracovať a následne využiť pre svoju prácu vo folklórnom súbore, skupine, alebo vo vyučovacom procese v škole. Každý z frekventantov získal osvedčenie o ukončení akreditovaného vzdelávania na základe svojej záverečnej práce.

Financovanie subjektov folklorizmu – folklórnych súborov, dedinských folklórnych skupín, detských folklórnych súborov, speváckych skupín má dve základné formy – podpora materiálového zabezpečenia subjektu – ide najmä o zakúpenie či revitalizáciu krojového vybavenia, krojových doplnkov, hudobných nástrojov a rekvizít. Druhou je podpora vzniku a uvádzania, inscenovania nových diel – choreografií a programov. Zahŕňa nielen vznik nového diela od terénneho prieskumu po prípravu a naštudovanie choreografie, ale i uvádzanie, prezentáciu choreografií a programov – prezentáciu tvorby, činnosti a teda života folklórneho kolektívu. Najmä druhá časť je podstatnou, ak nie hlavnou motivačnou zložkou existencie a činnosti. Ide o možnosť verejnej prezentácie - verejnej konfrontácie tvorby.

Z hľadiska diverzifikácie zdrojov na činnosť, tvorbu a uvádzanie programov folklórnych skupín a súborov finančné predpoklady konkrétneho kolektívu determinuje niekoľko faktorov. Medzi najdôležitejšie patria osobnostné, vzdelanostné a manažérske predpoklady vedúceho, prípadne fund raisera, spôsob činnosti kolektívu (etablovaný kolektív s pravidelným systémom práce či kolektív, ktorého členovia sa schádzajú sporadicky, príležitostne pri verejnej prezentácii, účinkovaní), miestne zázemie i lokálne zvyklosti financovania.

Podujatia s uplatnením folklorizmu je možné diferencovať do niekoľkých foriem. Na prezentačné – festivaly, prehliadky, jarmoky a ďalšie formy, pri ktorých sa prejavuje folklorizmus v rôznej miere a povahe. Ďalšími sú súťaže – konfrontačné podujatia.

Medzi nimi dominuje systém postupových súťaží, ktoré sú kostrou konfrontačných aktivít na Slovensku. V systéme sa realizujú trojstupňové súťaže (regionálne, krajské a celoštátne kolo) i dvojstupňové (krajské a celoštátne kolo) pre oblasti detských folklórnych súborov, detských

ľudových hudieb, detských speváckych skupín a sólistov spevákov a inštrumentalistov, dedinských folklórnych skupín, ľudových hudieb, speváckych skupín a sólistov spevákov a inštrumentalistov dospelých, sólistov tanečníkov a folklórne súbory. Sú motiváciou pre vznik a uvádzanie nových programových a choreografických čísel. Okrem uvedených súťaží sa realizuje i množstvo špecifických, miestnych a regionálnych, určených pre špecifickejšie cieľové skupiny – miestni heligonkári a ďalší sólisti, detskí speváci a pod. realizujú sa často ako súčasť väčších dramaturgických celkov (súťaž ako jednej z programov regionálneho festivalu), alebo na počesť významných interpretov Odhliadnuc od ich kvality, repertoáru a organizácie sú miestom prezentácie mladých talentov, s ktorých sa mnohé neskôr prezentujú na ďalších súťažiach a prezentačných podujatiach. Plnia i významné poslanie v komunitnom a kultúrnom živote obcí.

V oblasti prezentačných aktivít sú najvýznamnejšími folklórne festivaly. Žiaľ, takmer všetkým – až na výnimky, chýba dramaturgická koncepcia s výhľadom na dlhšie obdobie, ich profilácia, špecifikácia, kreovanie a výnimočnosť vychádzajúca z pôvodných regionálnych kultúrnych symbolov. Nivelizujú sa na prehliadkové vystúpenia bez hlbšieho zámeru, na letné vyplnenia voľného času. Novým prvkom v oblasti prezentačných aktivít folklorizmu sú obecné slávnosti, ktoré začali vo veľkom vznikáť na konci amplitúdy zmenšeného záujmu o miestnu kultúru v polovici deväťdesiatych rokov uplynulého storočia. Sú miestom prezentácie celého kultúrneho potenciálu obce navonok i k občanom a synergicky i nesúrodo v sebe spájajú všetky formy tradičnej i súčasnej tradičnej a globálnej kultúry do jedného amorfného tvaru. Na druhej strane sú však najpravdivejším zrkadlom aktuálneho pohľadu na miestnu kultúru, jej formy, žánre a ich interpretáciu.

Zaujímavou je i transformácia niektorých tradičných podujatí do ich nových foriem – vplyvom ponuky kultúrneho trhu i požiadaviek divákov. Tu môžeme zaradiť i špecifické aktivity, v ktorých sa uplatňujú prvky folklorizmu v sekundárnej funkcii. Ide o celý rad podujatí, ktorých nosná realizačná idea je mimo alebo čiastočne mimo oblasti folklorizmu. Patria sem najmä rozličné športovo-kultúrne podujatia organizované najrozmanitejšími subjektmi, pri ktorých je folklorizmus ako prezentácia folklóru doplnková. Realizujú sa najmä pri obecných či štátnych výročiach. Ďalším uplatňovaným typom sú spomienkové slávnosti na významné osobnosti kultúrno-spoločenského života, pri ktorých sa folklorizmus uplatňuje v sprievodnom kultúrnom programe. Nasledujú vernisáže výstav, spomienkové oslavy obcí, pri ktorých dominuje samotná dejinná udalosť. Najčastejšie sú však programy pri príležitosti medzinárodných dní (Deň matiek, Mesiac úcty k starším), ktoré patria ku koloritu a v podstate tvoria jadro aktivít miestnej kultúry.

Záujem o túto časť ľudovej kultúry zo strany obyvateľov Oravy, či už ako aktívnych členov folklórnych súborov a skupín, alebo len ako divákov naďalej pretrváva. Problémom je však stav odbornej úrovne vo folklórnych kolektívoch, ktorá nie je vo všetkých adekvátne a v niektorých prípadoch môže narobiť viac zla ako podpory druhej existencie folklóru.

V roku 2010 Oravské kultúrne stredisko realizovalo ako hlavný usporiadateľ či v polohe spoluusporiadateľa veľké množstvo aktivít v oblasti folklorizmu. Na úrovni miestnej, regionálnej, krajskej, celoslovenskej i medzinárodnej pokračovalo v realizácii radu podnetných a originálnych podujatí tradičnej a ľudovej kultúry. Svojím významom a rozsahom presiahli hranice regiónu, niektoré i Slovenska. Medzi nové a progresívne aktivity, do ktorých sa OKS aktívne zapojilo, alebo ich realizovalo ako hlavný usporiadateľ patrili najmä Celoštátny festival hudobného folklóru dospelých Vidiečanova Habovka v Habovke a medzinárodný detský folklórny festival Folklór bez hraníc v Oravskej Lesnej.

Podujatia môžeme rozdeliť na:

Súťaže a súťažné postupové prehliadky

V roku 2010 realizovalo OKS nasledovné súťažné podujatia:

- **Oravské spievanky** – oravská súťažná prehliadka detského hudobného folklóru (detských speváckych skupín, ľudových hudieb, sólistov spevákov a inštrumentalistov) – 25. marca 2010 - Dom kultúry Nižná. Výsledky súťaže:
    - kategória detských ľudových hudieb – za okres Tvrdošín DĽH FS Skorušina z Liesku, za okres Námestovo neudelené, za okres Dolný Kubín neudelené
    - kategória detských speváckych skupín – za okres Tvrdošín Dievčenská DSS Goral z Hladovky a DSS Goralček zo Suchej Hory, za okres Námestovo Dievčenská DSS Fľajšovanček z Oravskej Lesnej, za okres Dolný Kubín neudelené
    - kategória sólistov spevákov – za okres Tvrdošín Petra Kučková z Nižnej, Adriána Pilarčíková z Habovky, Marianna a Patrícia Chovančákové zo Suchej Hory; za okres Námestovo Kristína Vojtasová z Oravského Veselého; za okres Dolný Kubín Rebeka Ondrejčeková z Dolného Kubína
    - kategória sólisti inštrumentalisti – za okres Tvrdošín neudelené, za okres Námestovo Adrian Matis z Oravskej Polhory, za okres Dolný Kubín Patrik Matúš zo Zázrivej
  - **Kubínske spievanky** – krajská súťažná prehliadka detského hudobného folklóru (detských speváckych skupín, ľudových hudieb, sólistov spevákov a inštrumentalistov) – 18. apríla 2011 – Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne. Výsledky súťaže za Oravu:
    - **kategória detských ľudových hudieb** – návrh na postup – DĽH FS Skorušina z Liesku
    - **kategória detských speváckych skupín** – návrh na postup – Dievčenská DSS Goralček zo Suchej Hory
    - **Pod Likavským hradom** – celoštátny festival detského hudobného folklóru (súťažná prehliadka detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov a inštrumentalistov a XXXV. ročník detského folklórneho festivalu) - 22. – 23. mája – Likavka – z oravských regiónov sa umiestnili v bronzovom pásme DĽH FS Skorušina z Liesku, v striebornom pásme DSS Goralček zo Suchej Hory
  - **O Zboroňovu nôtu** – IX. medzinárodná súťaž mladých gajdošov – 11. septembra 2010 – Kultúrny dom Oravská Polhora – usporiadaná v rámci XI. medzinárodného festivalu Gajdovačka 2010. Výsledky súťaže (víťazné miesta) – v 1. kategórii (gajdoši do 15. rokov) – Mihael Emanuel Večkovič zo Zagrebu z Chorvátska; v 2. kategórii (gajdoši do 25 rokov) – Lukáš Lacko z Bratislavy
  - **Nositelia tradícií** – celoštátna súťažná prehliadka hudobného folklóru dospelých, usporiadaná pri príležitosti 100. výročia narodenia primáša Jozefa Vidiečana – Vidiečanova Habovka – 5. – 6. jún 2010 – Kultúrny dom Habovka. Výsledky súťaže (laureáti): kategória speváckych skupín – Ženská SSK Poľana z Jarabiny (Prešovský kraj); kategória sólistov spevákov – Valéria Kašperová zo Stulian (Prešovský kraj); kategória ľudových hudieb – ĽH Javorníček z Hvozdnice a Štiavnica (Žilinský kraj) + 2. miesto získala Goralská muzika z Hladovky; kategória sólistov inštrumentalistov – Stanislav Gaľa z Jarovnic (Prešovský kraj)
  - **Medzinárodná súťaž koledníckych a betlehemských skupín** - 18. decembra 2010 – Zuberec. Výsledky súťaže: kategória betlehemských skupín – Betlehemci z Babína; kategória koledníckych skupín – Podroháčska folklórna skupina Zuberec
- Prezentačné aktivity, najmä festivaly v rámci Oravského folklórneho leta**
- **Folklór bez hraníc** - II. Medzinárodný detský folklórny festival – jún – Oravská Lesná (odborná programová a propagačná pomoc)

- **XII. Dni obce Oravská Poruba** – júl – Oravská Poruba (odborná programová a propagačná pomoc)
- **XIX. Podbielanské folklórne slávnosti** – júl – Podbiel (odborná programová a propagačná pomoc)
- **XII. Folklórne slávnosti dolnej Oravy** - júl - Veličná (programová garancia)
- **X. Bačovské dni** - júl - Malatiná (scénický program, jarmok, rozprava, súťaž o najchutnejšie výrobky z ovčieho mlieka - programová, finančná garancia, scenár, réžia, konferans)
- **IV. Folklórne slávnosti pod Ostrým Vrchom** – august – Dlhá n/Oravou (odborná programová a propagačná pomoc)
- **XVIII. FS pod Pilskom a Babou horou** - júl - Sihelné (dramaturgia, programová garancia, scenár, réžia, konferans)
- **XXXV. Podroháčske folklórne slávnosti** – august – Zuberec, Or. Biely Potok – najvýznamnejší regionálny festival (odborná programová, finančná a propagačná pomoc, autorstvo 3 programov)
- **Gajdovačka 2010** – XI. medzinárodný gajdošský festival - účasť 100 gajdošov a muzikantov zo Slovenska, Poľska, Českej republiky, Anglicka, Francúzska a Chorvátska, množstvo sprievodných programov, výstavy, súťaž,(dramaturgia, programová, finančná, organizačná garancia, scenár, réžia, konferans programov)

Zvykoslovne programy

- **Medzinárodný festival vianočných zvykov a remesiel**

Realizovaný v rámci projektu Vianoce v ľudových zvykoch, remeselnej a výtvarnej tvorbe v rámci OP Cezhraničná spolupráca Slovensko – Poľská republika 2007-2013. Jeho cieľom bolo Komplexne zdokumentovať a verejne prezentovať tradičné i súčasné podoby vianočných sviatkov, pôvodné a autentické vianočné výročné zvykoslovie i jeho súčasné podoby na slovensko-poľskom pohraničí; popularizovať mnohorakosť podôb tradičnej i súčasnej kultúry; tvorivo predstaviť ich spoločný kultúrny základ i súčasnú pestrosť v oblasti výtvarnej, remeselnej, zvykoslovnej i hudobnej. Festival sa uskutočnil v dňoch 18.-19.12.2010 v Zuberci a Habovke. V zuberskom skanzene boli pre účely videozáznamu prezentované pochôdzkové vianočné zvyky – vinšovníci, koledníci. Prezentácie sa zúčastnili folklórne skupiny z Milowky, Zázrivej, Dlhej n/Oravou, Rabčíc, Sihelného a Babína. V Kultúrnom dome v Zuberci sa uskutočnila Medzinárodná súťaž koledníckych a betlehenských skupín. V dvoch kategóriách sa jej zúčastnilo 17 skupín – v kategórii koledníkov 11 skupín a v kategórii betlehemcov 6 skupín. Spolu sa predstavilo 220 účinkujúcich. Festival vyvrcholil galaprogramom 19. decembra v Kultúrnom dome v Habovke.

Vzdelávacie aktivity, prieskumná a edičná činnosť

- Akreditované vzdelávanie **Tradícia folklóru dnes** realizované v rokoch 1009-2010 v rozsahu 108 hodín ukončilo obhajobou záverečnej práce 16 osôb.
- **Monografia Vianočné koledy a betlehenské hry na Slovensku a v Poľsku.** Jeden z výstupov projektu Vianoce v ľudových zvykoch, remeselnej a výtvarnej tvorbe, vydaná v decembri 2010 v rozsahu 108 strán a náklade 1000 kusov. Monografia prezentuje predvianočné – adventné texty, vianočné a novoročné piesne, vianočné, štefánske a novoročné vinše, betlehenské a trojkráľové hry z dvadsiatich obcí, zapísané počas stretnutí s informátormi v roku 2010, ako i staršie, prepísané z archívnych materiálov Oravského

kultúrneho strediska. Je tak prvým aktuálnym a komplexným pokusom o sumarizáciu podôb výročného vianočného zvykoslovia na Orave a v poľských prihraničných regiónoch.

- **Ozveny spod Babej hory** - monografia ľudovej piesňovej kultúry Rabčíc – **Ozveny spod Babej hory** bola vydaná v decembri 2010 s finančnou pomocou obce Rabčice. Je výsledkom celoživotnej snahy Valérie Baľákovej o vyhľadávanie, uchovávanie a sprístupňovanie autentického kultúrneho dedičstva obce. Monografia podáva prehľad nielen o hudobnej histórii a kultúre obce, ale prezentuje i 101 znotovaných a v goralskom nárečí zapísaných piesní, členených na piesne svadobné, ľúbostné a tanečné, regrútske, pracovné a vianočné. Stáva sa tak ucelenou prezentáciou bohatej kultúry nielen Rabčíc, ale i celého mikroregiónu Babia hora. Je hodnotným prezentačným a repertoárovým materiálom.

Na predmetnom úseku bola bohatá a zmysluplná i **medzinárodná spolupráca a kooperácia**. Vyústila do realizácie nasledovných aktivít:

- **Beskydsky karnawal** 17.1.2010– Zywiec – spolupráca a účasť LH spod Vintišky z Nižnej
- **Oravské Vianoce** – scénický zvykoslovný program – 31.1.2010 – Milowka príprava a uvedenie programu, konferans, predstavili sa FSk zo Zuberca, Dlhej, Podbiela, Sihelného, Babína, D. Kubína
- **XVII. Dni slovenskej kultúry v Malopoľsku** – 4.6.2010 – Jablonka – scenár, réžia a programové zabezpečenie programu, výber účinkujúcich a repertoáru, predstavili sa LH Rovňan z Rabčíc, FS Hriňovčan, FSk a LH z Nižnej, DFS Roháčik zo Zuberca, skupiny moderného tanca z Nižnej a Trstenej
- **Beskydsky holdymas** – 6.11.2010 – Zywiec – zabezpečenie účasti a účasť v porote súťaže tradičných jedál
- **Deň Wadowic v D. Kubíne** – 28.5.2010 – D. Kubín – organizačné zabezpečenie celého podujatia

Hlavnou požiadavkou pri organizovaní festivalov a kultúrnych podujatí bolo pripraviť pre divákov a návštevníkov kvalitný a atraktívny program. Dlhodobým zámerom je preto aktualizácia programovej štruktúry väčšiny festivalov a slávností, uvádzanie programov, ktoré ešte neboli uvedené, popri autentickom a tradičnom folklóre prezentovať aj novodobé formy a podoby slovenskej ľudovej hudby, dať priestor aj mladým hudobníkom hrajúcim neautentickú, štylizovanú ľudovú hudbu. Inovovať festivaly, slávnosti, súťaže, tematické programy a podporovať folklórne hnutie na Orave budeme spoločne s aktívnou pomocou novozriadeného poradného zboru pre folklór. Úroveň väčšiny folklórnych festivalov a podujatí závisí však aj od materiálneho a finančného zabezpečenia. Aby sa zabezpečila ich primeraná kvalita bude potrebné naďalej získavať nových podporovateľov podujatí.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. V roku 2010 sa bol novo kreovaný Poradný zbor pre folklór, prostredníctvom ktorého pôsobenia a návrhov sa ďalej zdynamizoval úsek a rozšíril okruh dobrovoľných spolupracovníkov. Priebežne je potrebné ďalej aktívne združovať členov PZ a reflektovať na iniciatívy folklórneho hnutia v regióne.
2. V uplynulom roku sa darilo zvyšovať odborné znalosti a kvalifikáciu vedúcich folklórnych kolektívov i záujemcov o túto oblasť dokončením akreditovaného teoreticko-praktického vzdelávania Tradícia folklóru dnes. To dáva predpoklad

k ďalšiemu kvalitatívnemu rastu úrovne oravského folklorizmu. Ďalším zámerom je v školskom roku 2011/2012 otvoriť druhý ročník akreditovaného vzdelávania a podľa reálnych možností publikovať záverečné práce absolventov v zborníku.

3. Aktívne budovanie databázy ľudovej kultúry a podrobné mapovanie jej stavu na Orave s dôrazom na hudobné, tanečné a spevné prejavy. Napriek záujmu a podpore, mnohé prejavy ľudovej kultúry vplyvom modernej doby zanikajú. OKS sa preto na predmetom úseku zameriavalo sa aj na ľudovú duchovnú kultúru – na obyčaje životného cyklu, kalendárne obyčaje i obyčaje súvisiace s prácou. Úlohou bolo zhromažďovať všetky poznatky prostredníctvom etnologického výskumu a fotografickej dokumentácie. V roku 2010 vyvrcholil proces dokumentácie výročného vianočného zvykoslovia vydaním monografie, ktorá dokumentuje koledy, vinše a texty betlehemských či trojkráľových hier 20-tich oravských obcí. V oblasti piesňovej kultúry bola vydaná monografia ľudových piesní z Rabčíc a okolia. Budovanie digitálneho archívu pokračovalo nahrávaním súťaží a vybraných festivalov na DVD. Slúžia i ako repertoárová pomôcka.
4. Činnosť na úseku bola rozširovaná do nižších vekových kategórií v zmysle prejaveneho záujmu učiteliek MŠ, ktorým bola ponúknutá možnosť absolvovať akreditované vzdelávanie a tvorivé dielne orientované na zvykoslovné programy.
5. OKS i uplynulom roku priebežne monitorovalo situáciu a stav záujmu o folklór, usmerňovalo a vzdelávalo, vypracovávalo projekty a v spolupráci sa pokúsilo sa ovplyvniť folklórne dianie aj v súčasnosti s kvalifikovanými lektormi (etnológmi, hudobníkmi...). Podieľalo sa na transferoch odborných poznatkov k širšej verejnosti. Úlohou ostáva hľadanie formy, ako sa zapojiť do projektu regionálneho vyučovania vo vybraných školách, zhromaždiť odbornú dokumentáciu pre využitie pri vyučovaní.
6. V roku 2010 sa na úseku opäť podarilo posunúť a inovovať programovú štruktúru niektorých festivalov a slávností, zapojiť programy, ktoré doposiaľ neboli na slávnostiach uvedené a sú oravskému divákovi blízke a priblížiť výrazné osobnosti a kolektívy v scénických programoch – profilových, v medailónoch pri výročiach a jubileách. Úloha je aktuálna i pre rok 2011. Podobne ako zámer navrátiť sa k predstavovaniu folklórnych rodín – ako príkladu výchovy k úcte k tradíciám a ľudovému umeniu stáročí, odovzdávaniu vzácneho posolstva rodu, premien a zrenia.
7. Pre podporu a ďalšiu motiváciu úspešných kolektívov a sólistov aj v oblasti folklorizmu bol v roku 2010 vypracovaný projekt Od leta do jari spoločne vy i my, vďaka ktorému sa v rokoch 2011 a 2012 budú môcť zúčastniť víťazné detské folklórne súbory z Oravy ako hostia na regionálnych súťažiach v oblasti Bielsko-Biala, podobne v tomto období oživia oravské súťaže a festivaly víťazné poľské folklórne kolektívy.

Nefolklórna hudba (dychová, komorná, country, bluegrass, populárna, zborový spev)

Oblasť dychovej hudby je oblasťou ZUČ, ktorá si udržiava svoju regionálnu úroveň podporenú aktívnym záujmom i účasťou vedúcich DH na podujatiach, organizovaných miestnymi kultúrnymi zariadeniami, kde sú DH aktívne a kde majú vyhovujúce podmienky pre svoju činnosť, najmä v Trstenej, kde je centrum DH na Orave už tradične podporované a v Trvdosíne. Najväčším problémom, s ktorými sa potýkajú oravské dychové orchestre, je

malý záujem mladých ľudí o pôsobenie v dychovej hudbe, podporený skutočnosťou, že na Orave sa nevenuje výučbe na dychové hudobné kovové nástroje ani jedna ZUŠ. Väčšina dychových hudieb tak generačne nie je dlhodobo obmieňaná.

V roku 2010 vyvíjalo na Orave svoju činnosť 5 dychových hudieb: Rabčianka z Rabče, Kýčera z Námestova a Lokce, DH Hamuliak z Or. Jasenice, Oravanka z Trstenej, Tvrdošínčanka z Tvrdošína. Medzi najvyspelejšie DH v súčasnosti patrí DH Oravanka a , DH Tvrdošínčanka. Na Orave pôsobia iba malé dychové hudby do 25 členov, prezentujúce menej náročný repertoár - úpravy slovenských ľudových, koncertných, duchovných piesní. Na nácviky sa všetky DH schádzajú pravidelne - okrem letných mesiacov. Ich vedúcimi sú dlhoroční muzikanti, kapelníci, ktorí si piesne sami upravujú. Priestor na verejnú prezentáciu je však pomerne skromný - tvoria ho účinkovania na pohreboch, koncerty v letných mesiacoch v mestách Oravy i občasná pozvania do Poľska.

Výzvou na neustále zdokonaľovanie sú pre muzikantov spoločné hudobné festivaly. Vyvrcholením celoročnej práce bola v uplynulom roku Trstenskú krídlovka, ktorá sa uskutočnila v júli v Trstenej. Festival sa stal trojdňovým a okrem slovenských DH sa v programe predstavili i hostia z Českej republiky a Poľska. Zo záujmu hornooravských dychových hudieb realizoval Dychfest – prehliadkové podujatie v mesiaci august v prírodnom amfiteátri v Námestove. Tretím centrom organizovania dychových festivalov sa stal Tvrdošín, kde sa organizuje festival ForDych.

Zborový spev je v súčasnosti na Orave reprezentovaný najmä cirkevnými speváckymi zbormi všetkých vekových kategórií. Pri väčšine kostolov na Orave pôsobí cirkevný spevácky zbor. Len niekoľko z nich sa však zúčastňuje Námestovských hudobných slávností - vrcholného podujatia v oblasti zborového spevu na Orave, ktorého vznik iniciovalo OKS v roku 1990 a od roku 1995 ho organizuje Dom Kultúry v Námestove samostatne. Mládežnícke a detské cirkevné spevácke zbory sa v roku 2010 predstavili na troch vrcholných podujatiach v rámci Oravy – festivale detských cirkevných speváckych zborov Spievame Márii, ktorý sa uskutočnil v Trstenej v júli, na festivale verím Pane organizovanom v Námestove a na XIV. ročníku Festivalu mládežníckych cirkevných speváckych zborov Chváľme piesňou Pána, ktorý sa uskutočnil v júni v Novoti s organizačnou participáciou OKS. V programe sa predstavilo 5 mládežníckych zborov z Oravy, hosťom bol mládežnícky cirkevný zbor z Poľska. Podujatie má perspektívu v budúcnosti prerásť na medzinárodné so zapojením najmä poľských mládežníckych zborov a zoskupení.

Pri ZUŠ P. M. Bohúňa v D. Kubíne pôsobí Sláčikový orchester a Akordeónový súbor. Harmonikový súbor pracuje pri ZUŠ v Tvrdošíne. Podobné inštrumentálne telesá pôsobia i pri ostatných ZUŠ na Orave, najmä v Nižnej. Ich úroveň je vysoká, o čom svedčia i ich úspechy a ocenenia na podujatiach domácich i zahraničných.

Oblasť komornej hudby je zastúpená takmer výhradne telesami pôsobiacimi pri základných umeleckých školách, ktoré v tejto oblasti organizujú aj prezentačné a súťažné aktivity. Je vhodné zintenzívniť spoluprácu a vzájomnú koordinovanosť. V oblasti zborového spevu realizujú miestni usporiadatelia festivaly v Námestove, Trstenej i Dolnom Kubíne. OKS môže pomôcť pri sprostredkovaní účinkujúcich a hostí z Poľska a Českej republiky pomocou svojich partnerov.

Pôsobenie inštitúcie sa vzhľadom na aktuálne možnosti i komercializáciu hudieb vytráca z oblasti country a folkových hudbách i ďalších menšinových hudobných žánroch. Dôvodom sú najmä vysoké finančné a technické (zvukové) požiadavky i sporadický záujem spolupráce väčšinou už komerčných kapiel. Niektoré z nich sa zúčastňujú krajskej súťažnej prehliadky Strunobranie/Folkforum, účinkujú na rôznych festivaloch a koncertoch po celom

Slovensku. Ich úroveň sa odzrkadlila i na krajskej prehliadke Strunobranie v Martine a na ďalších podujatiach a festivaloch po celom Slovensku. Veľký rozvoj prežívajú detské tanečné country skupiny, ktoré sa prezentovali na Dňoch tanca, ktoré organizovalo OKS v júni v Rabči a Vavrečke.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 priebežne:

1. Pri aktuálnych možnostiach inštitúcie je potrebné prehodnotiť pôsobenie a dosah v jednotlivých žánroch, ktoré sú už v súčasnosti pre organizáciu okrajové.
2. Úlohou však ostáva naďalej sledovať stav a úroveň vo vybraných žánroch, umožňovanie vystúpení na miestnych podujatiach i vysielanie na vyššie súťaže, sprostredkovávanie vystúpení kolektívov i sólistov, a podporovať ich sebarealizáciu.

Divadlo – ochotnícke, činoherné, detské, bábkové

Ochotnícke divadlo dospelých je oblasťou záujmovej umeleckej činnosti na Orave, ktorá predstavuje tvorivé a cieľavedomé trávenie voľného času ako mládeže, tak aj dospelých. Evidujeme obce, v ktorých má divadlo tradičnú formu naštudovaním inscenácie ochotníkmi v rámci Vianočných sviatkov na Štefana. Po jej uvedení v obci, sa predstavia v niektorej (príp. viacerých) z okolitých obcí. Ochotnícke súbory nemali záujem o účinkovanie na súťažnej prehliadke v uplynulom roku, čím nedochádza k súťažnej postupnosti. Považujeme to za negatívnu skutočnosť v tejto oblasti záujmovej činnosti v regióne. V hodnotiacom roku naštudovalo divadelné inscenácie (veselohry a drámy od starších autorov) niekoľko súborov. Boli to ochotníci zo Štefanova nad Oravou, Hornej Lehoty, Veličnej, Pribiša, Zubrohlavy či z Dolného Kubína. Regionálnej súťaže sa v tomto roku zúčastnil divadelný súbor P.A.L.O. z Dolného Kubína v kategórii mladého alternatívneho divadla a postúpilo na krajskú divadelnú súťaž do Námestova. Takmer v každom kolektíve možno badať výrazné omladenie, čo charakterizujeme ako pozitívnu skutočnosť.

Krajskú súťažnú prehliadku činoherného, ochotníckeho divadla a mladého alternatívneho divadla Námestovské divadelné dni organizuje Oravské kultúrne stredisko už dvadsaťsedem rokov. Počas troch aprílových dní mali možnosť diváci vzhliadnuť jedenásť zaujímavých divadelných inscenácií v podaní divadelných súborov Žilinského kraja. Námestovské divadelné dni boli programovo i organizačne pripravené na dobrej úrovni v spolupráci s pracovníkmi Domu kultúry v Námestove. Plná sála, prevažne na dopoludňajších predstaveniach žiakmi námestovských stredných i základných škôl poskytovali to, čo ochotnícke divadlo v poslednom čase najviac potrebuje – diváka. Pre prácu odbornej poroty boli vytvorené priaznivé hodnotiace podmienky, čoho dôkazom bola vysoká úroveň rozborov inscenácií a skvelá tvorivá atmosféra počas celého podujatia. Každý súťažiaci kolektív mal po svojom uvedení inscenácie možnosť vzájomnej konfrontácie s porotcami. Pre nasledujúce ročníky by sme chceli vytvoriť priaznivejšie podmienky pre väčší záujem členov rôznych divadelných súborov z celého kraja o účasť na jednotlivých programoch (súťažných divadelných uvedeniach i sprievodných programoch), čím by sa mohol vytvoriť posúťažný klubový život divadelných súborov.

Súbory detskej dramatickej tvorivosti na Orave zaznamenali v uplynulom roku nárast nielen kvantitatívny ale i kvalitatívny. Regionálnej súťažnej prehliadky sa zúčastnilo celkom desať detských kolektívov z Novote (2 súbory), Babína, Nižnej, Vavrečky, Habovky,

Zákamenného, Oravskej Lesnej, Zuberca, Dolného Kubína. Odborná úroveň uvedených predstavení bola hodnotiacou porotou uznaná ako veľmi dobrá, o čom svedčili i následné nominácie na vyššiu krajskú súťaž detskej dramatickej tvorivosti Divadelný medveď do Žiliny. Návrh na postup získalo celkom päť kolektívov v troch súťažných kategóriách: scénická miniatúra, detská dramatická tvorivosť, činohra a divadlo dospelých hrajúcich pre deti. Porota priaznivo zhodnotila úroveň všetkých zúčastnených detských súborov po stránke dramaturgického, režijného, scénografického, hudobného výberu ako aj z hľadiska celkového spracovania uvedených detských inscenácií. Oravu na krajskej súťaži Divadelný Medveď v Žiline reprezentovali súbory v kategórii detskej dramatickej tvorivosti súbor Prvosienky zo Zákamenného, Lienky z Novote, v kategórii divadiel dospelých hrajúcich pre deti na krajskú súťaž postúpil súbor Kdesi sa vzalo pri DSS v Dolnom Kubíne a v kategórii scénických miniatúr súbor Lienky z Novote a Brozkyne z Nižnej. Na krajskej súťaži sa veľmi dobre umiestnili a postúpili do celoslovenského kola do Šale súbory zo Zákamenného, Nižnej a Novote.

Bábkovému divadlu ako tvorivým aktivitám pre deti v priebehu roku sa v regióne venujú učiteľky v mnohých materských i základných školách v rámci vlastného učebného programu. Podujatia súťažného charakteru, či tvorivé stretnutia v uplynulom roku neboli realizované.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Vytvárať optimálne možnosti a podmienky pre rast detských divadelných kolektívov, organizovať vzdelávacie a tvorivé stretnutia pre vedúcich súborov, tvorivé dielne detskej dramatickej tvorivosti pre detských hercov.
2. Vytvárať nové podnetné vplyvy a získavať ďalších záujemcov pre tvorivú dramatikú detí v materských a základných školách.
3. Venovať zvýšenú pozornosť k vytváraniu priaznivých podmienok pre vznik a aktivizáciu bábkových divadiel na školách, príp. pri iných zriaďovateľoch.
4. Aktualizovať databázu kolektívov v oblasti divadla detského, alternatívneho, divadla dospelých, ako aj aktívne mapovať jej stav v regióne. V rámci daných možností uchovávať a rozširovať tituly divadelnej knižnice (inscenácie, zborníky, metodické materiály).
5. Vytvárať vhodné podmienky pre efektívnejšiu prácu poradných zborov pre detské a dospelé divadlo v regióne.

Umelecký prednes, divadlá poézie, literatúra a rétorika

Umelecký prednes poézie a prózy patrí k pravidelným súťažným aktivitám mladých ľudí základných a stredných škôl na Orave. Okresné kolá pre I. – III. kategóriu a kategóriu detských recitačných kolektívov organizujú centrá voľného času s príslušnými odbormi školstva v regióne. Oravské kultúrne stredisko každoročne pripravuje súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy pre IV. a V. kategóriu a súťaž v tvorbe divadiel poézie. V súťaži sa stretlo 27 recitátorov v kategórii poézie a prózy, dva divadlá poézie a dva detské recitačné kolektívy. V uplynulom roku sme pričlenili k tejto súťaži aj kategóriu umeleckého prednesu detských recitačných kolektívov vo vekovej kategórii žiakov základných škôl. Krajskej súťaže Vajanského Martin sa na základe výberu odborných porotcov jednotlivých kategórií zúčastnili recitátori aj kolektívy, ktorí sa umiestnili na 1. miestach vo svojej kategórii za každý okres. Súčasťou regionálnej súťaže boli rozborové semináre recitátorov s členmi odbornej poroty,

doplnené zaujímavou diskusiou. Za výrazný úspech možno považovať účinkovanie divadla poézie z Námestova a detského recitačného kolektívu z Babína v celoslovenskej súťaži 56. Hviezdoslavov Kubín v Dolnom Kubíne.

V hodnotenom roku sa uskutočnil ďalší už 56. ročník Hviezdoslavovho Kubína, celoštátnej prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe divadiel poézie a detských recitačných kolektívov. Hlavným usporiadateľom je MsÚ a MsKS Dolný Kubín, spoluusporiadateľmi Národné osvetové centrum v Bratislave a ďalší. Oravské kultúrne stredisko sa každoročne spolupodieľa na programovom, organizačnom a technickom zabezpečení tohto významného podujatia.

Oravské kultúrne stredisko je hlavným organizátorom celoslovenskej súťaže mladých autorov - Mladá slovenská poviedka. Súťaže, ktorá si píše siedmy ročník, sa z celého Slovenska zúčastnilo 150 autorov v troch vekových kategóriách. Päťčlenná odborná porota, zložená z vysokoškolských pedagógov a spisovateľov, rozhodla o víťazoch a o zaradení víťazných prác vo vydanom zborníku súťaže Mladá slovenská poviedka 2010. Spoluorganizátorom podujatia bolo Národné osvetové centrum v Bratislave. Pozvaní ocenení autori si prišli prevziať svoje ocenenia na slávnostné vyhodnotenie súťaže, ktorého súčasťou bol i rozborový seminár za účasti členov odbornej poroty. Záver patril zaujímavej všestrannej diskusii mladých autorov s porotcami.

Deti a mládež základných a stredných škôl, ako aj ostatní záujemci do 25 rokov, ktorí majú prirodzený dar reči a odvahu postaviť sa za moderátorský mikrofón, mali opäť možnosť prihlásiť sa do regionálnej súťaže mladých moderátorov a zabávačov pod názvom Kubínsky mikrofón. Súťaž sa koná deväť rokov, v štyroch súťažných disciplínach si svoje moderátorské zručnosti vyskúšalo 23 mladých moderátorov. Jej súčasťou je rozborový seminár súťažiacich s členmi odbornej poroty. Odborná porota je zložená z moderátorov zo slovenského rozhlasu, alebo televízie. Na tieto osobné stretnutia a rozhovory sa deti a mládež veľmi tešia. Predchádza im slávnostné vyhodnotenie a odovzdanie diplomov a cien. V budúcnosti by bolo vhodné a žiaduce vytvoriť pre súťažiacich podmienky k príprave seminára (bezprostredne pred súťažou), pre ich kvalitnejšiu a lepšiu pripravenosť.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Vytvárať optimálne možnosti a podmienky pre rast detských recitátorov, divadiel poézie a detských recitačných kolektívov, organizovať vzdelávacie a tvorivé stretnutia pre učiteľov, vedúcich súborov.
2. Získavať záujem o umelecký prednes vo všetkých vekových kategóriách.
3. V rámci súťažných prehliadok v umeleckom prednese poézie a prózy realizovať sprievodné podujatia charakteru rozborových seminárov recitátorov s odbornou porotou, ako aj ďalšie tvorivé stretnutia.
4. Aktualizovať databázu kolektívov v oblasti divadiel poézie, detských recitačných kolektívov, ako aj mapovať jej stav v regióne.
5. Vytvárať vhodné podmienky pre efektívnejšiu prácu poradných zborov pre umelecký prednes poézie a prózy ZŠ a SŠ v regióne.
6. V oblasti rétoriky vytvárať vhodný priestor a možnosti pre prípravné semináre pred súťažami, ako je súťaž mladých moderátorov, pod vedením odborných lektorov z oblasti rozhlasu, televízie.
7. Hľadať nové možnosti zvýšenia záujmu mladých ľudí zapájať sa do súťaží mladých moderátorov, mladých autorov literárnych poviedok.

Detský nefolklórny tanec

Aktivity sa v oblasti detského nefolklórneho tanca v uplynulom roku realizovali formami prehliadok a vzdelávacích aktivít. Oravský tanečný festival Deň tanca 2010 sa uskutočnil v dvoch obciach – v Kultúrnom dome v Rabči a v Kultúrnom dome vo Vavrečke. Detské tanečné kolektívy v mnohých obciach sa aktívne venujú tejto činnosti, zväčša vystupujú v rámci školy, obce, prípadne v okolitých obciach, mestách.. Niekoľko tanečných skupín, hlavne v kategórii country tanec sa v priebehu roku zúčastnilo mnohých slovenských i medzinárodných country festivalov (zo Zuberca, Nižnej, Zákamenného), kde sa umiestnili na popredných miestach.

Akreditované cyklické vzdelávanie pre učiteľky materských škôl pod názvom Hudobno-pohybová výchova detí, spropagované v rámci kraja v tomto roku pre nedostatočný záujem nebolo realizované.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Vytvárať optimálne možnosti a podmienky pre aktivizáciu detských tanečných kolektívov, organizovať tvorivé stretnutia pre učiteľov, vedúcich súborov.
2. V rámci detských tanečných prehliadok v modernom tanci (i iných druhoch nefolklórneho tanca) realizovať sprievodné podujatia charakteru rozborových seminárov pre vedúcich súborov s odbornými lektormi, prípadne ďalšie tvorivé tanečné stretnutia.
3. Aktualizovať databázu kolektívov v oblasti detského nefolklórneho tanca, ako aj mapovať jej stavu v regióne.

Ľudová remeselná činnosť

Remeselná tvorba je v regióne zastúpená niekoľkými dielňami a množstvom drobných domácich výrobcov. Pre ľudových tvorcov sa organizujú jarmoky a výstavné prezentácie, remeselná tvorba je rozširovaná medzi deti formou workshopov. Tradičné remeselné jarmoky sa realizujú najmä v rámci folklórnych festivalov a obecných slávností, negatívom je ich neoddelenie, resp. zlúčenie s ostatným ponúkaným tovarom a tým i určitá dehonestácia výnimočnosti.

Spomedzi remesiel sú tradičné najmä:

- hrnčiarstvo a keramikárstvo: pôvodné oravské vzory sa zachovávajú v dielni p. Hoľmu v Trstenej, ďalšie dielne a výrobcovia sú v Dolnom Kubíne (Filová, Modelská), Námestove (Žabková), Tvrdošíne (Veselovská, Zacharová, Bedrichová, Belopotocký), spolu približne 14 tvorcov
- drevorezba – prevládajú námety sakrálne a pracovné, prezentujú sa na výstavách a spoločnom plenéri v Babíne
- kamenosochárstvo – v minulosti rozšírené v Or. Bielom Potoku, realizácia a oživenie tradície a usporadúvanie plenéra
- drotárstvo – umelecké a úžitkové predmety z drôtu (Smržík – Námestovo)
- perníkárstvo – na Orave je niekoľko výrobcov perníkov (Palková – Horná Lehota, Pirohová – Žaškov, Kováčik – Námestovo, Obrtáčová – Čimhová)
- košíkárstvo – úžitkové i umelecké výrobky z vrbového prútia, korieňkov a lubov

- výroba ľudových hudobných nástrojov – najmä pastierských – fujarky, píšťalky (Kamenský, Čavoš - Nižná), výroba gájd (F. Skurčák – Or. Polhora)
- výšivkárstvo a spracovanie látok – tradičné vzory a farebnosti, ručné práce žien združených v klube výšivkároch, rozšírená je technika modrotlača a batiky
- tkáčstvo – výroba nástenných gobelínov (Pavolková – Veličná), rozšírená a tradičná je však výroba domácich kobercov, tkaných na krosnách – Malatiná
- šúpolie – spracovanie obalov z plodov kukurice – figurálne, zvieracie motívy, ozdoby (Farská – Or. Jasenica)
- sklomalba – tradičná technika maľovania na sklo.

Na Orave registruje OKS viac ako sto ľudových tvorcov a remeselníkov, prevažná časť z nich sa však umeleckej a remeselnej práci venuje ako záľube vo voľnom čase bez ambícií produkty predávať i prezentovať. Medzi dôvody patrí i subjektívne podcenenie vlastnej práce, obavy s reakcií okolia, obavy zo znehodnotenia diel i obavy z predaja a následných kontrol. Tieto artefakty však majú najvýraznejšie charakteristiky autenticity, pôvodnosti i insity.

V posledných rokoch remeselná tvorba na Orave začala získavať výtvarných charakter. Najväčším úspechom v roku 2010 bolo ocenenie rezbára Stanislava Ondrika v celoštátnom kole súťaže Výtvarné spektrum. Práca viacerých oravských rezbárov sa posunula o veľký krok vpred. Hlavne mladšia generácia tvorcov je stále poznačená komerčnými vplyvmi, staršia generácia však svoje práce tvorí v duchu tradície, vyvarovala sa nepriaznivému vplyvu gýču a nežiadúcich vplyvov ako je zlé signovanie diela, povrchová úprava. Čistotu svojej práce predstavil na výstave s názvom Rezbár z Oravy Ján Špuler a zaujímavá bola aj výstava Jubilanti, kde sa stretla tvorba troch remeselníkov: Viery Farskej, Jána Kokošku a Milana Sojčáka. Betlehemy Ľubomíra Orsága, Jána Špulera a Štefana Smržíka V roku 2010 boli vystavené v rámci medzinárodnej výstavy betlehemov v priestoroch Domu kultúry v Hodoníne. Druhou výstavou betlehemovou bola výstava vo Valašskom muzeu v Rožnove, realizovaná do 7. 2.2010 ako aktivity projektu Remeslo má zlaté dno. Na výstave sa prezentovalo 5 oravských tvorcov.

Úspešné boli aj stretnutia tvorcov na dvoch plenéroch: 9. Návraty k Siváňovcom v Babíne, ktorý sa uskutočnil v dňoch 18.-22.8.2010 v Babíne za účasti 10-tich tvorcov a nové plastiky sa stali súčasťou Galérie ľudového umenia v obci. Druhým bol kamenársky plenér Návraty k Bielopotockému kameňu v Oravskom Bielom Potoku od 20 do 25. septembra 2010 za účasti 8 tvorcov. Prínosom by bol častejšia účasť tvorcov zo zahraničia, čo by prinieslo väčšiu možnosť konfrontácie insitnej tvorby.

V rámci remeselnej tvorby je potrebné viac sa sústrediť na deti ako budúcich pokračovateľov rôznych remesiel. Pozitívnym krokom bolo organizovanie keramikárskych dielní na jednotlivých základných školách, kde deti získali základné teoretické a praktické informácie o práci s hlinou. OKS realizovalo tvorivé dielne v roku 2010 v rámci svojej ponuky na školách v Krivej, Malatinej, Zázrivej, Oravskej Jasenici, Dolnom Kubíne, Trstenej, čím využívalo i hrnciarsky kruh a vypaľovaciu pec zakúpenú prostredníctvom projektu Remeslo má zlaté dno.

O prácu s deťmi bol obohatený aj košíkársky workshop v Krivej – výroba vrbových píšťaliek a súťaž O najkrajšiu kraslicu – predvádzanie voskovej techniky zdobenia. Do súťaže o najkrajšiu kraslicu sa zapojilo ako 150 tvorcov zo Slovenska a Poľska, ktorý sa prostredníctvom svojich prác prezentovali na predajnej výstave v Mestskom kultúrnom stredisku v Tvrdošíne od 22. 3. do 6. 4. 2010. Ich autori si za zdobiace techniky zvolili najčastejšie voskovanie, dierkovanie, olepovanie farebnými bavlnkami, drôtovanie a rôzne

nové experimentálne techniky, vyskytujúce sa najčastejšie v detských prácach. Odborná porota rozhodla udeliť sedem cien v kategórii dospelých a desať cien v rôznych vekových kategóriách detí. V kategórii dospelých tvorcov, kde hlavnú cenu získal Ján Stopjak z Kysuckého Nového Mesta, mimoriadnu cenu Ivan Hmirák z Myjavy a cenu za tvorivý prístup Monika Gotthardtová z Košíc, zaujali najmä súťažné kolekcie.

Deti na tvorivej dielni v Trstenej získali teoretické aj praktické vedomosti o technike maľby na sklo, košíkárstva, plstenia vlny, práce so šúpolím, drôtovania. Problematické je vhodné zvolenie lektora, ktorý má skúsenosti s prácou s deťmi. Absentovanie pedagogických vplyvov pri jednotlivých tvorivých dielňach môže viesť k zle vysvetlenému zadaniu práce, nevhodne zvolenej motivácii a interpretácii.

V úvode roka bol vydaním katalógu ľudových tvorcov z Oravy a Moravy, dokumentárneho filmu o významných ľudových tvorcoch a záverečným stretnutím ukončený projekt Remeslo má zlaté dno, realizovaný z fondov EÚ. V dokumentárnom filme sa portrétmi prezentujú kováč a zvonkár Stanislav Otruba zo Zázrivej, drotár a kováč Štefan Smržík z Námestova, rezbár Ján Kokoška zo Zázrivej, keramikár Ľubomír Holma z Trstenej, tkáčka Elena Pavolková z Veličnej, kamenár Jaroslav Sucháček z Lhoty a Vsetína, tkáčka Blanka Mikolajková z Rožnova pod Radhoštěm, metlár Jiří Ondřej zo Zubří, rezbár Petr Stoklasa z Velkých Karlovic a kováč Josef Hruška z Valašského Meziříčí. V katalógu našlo svoje miesto 70 ľudových tvorcov. Tých, ktorí vo svojej práci rešpektujú pôvodné postupy, farebnosti a tvary i tých, ktorí reflektovali a prijali ponuku prezentácie. Katalóg je členený podľa jednotlivých typov remesiel a podľa materiálu, ktorý je v konkrétnej remeselnej činnosti dominantný (drevo, kameň, textil, perník, pečivo, keramika, kraslice, kov a drôt, obuv) a tvorí reprezentatívnu vzorku súčasného stavu v oblasti ľudovomeleckej tvorby na slovensko-českom pohraničí. Katalógom Oravské kultúrne stredisko umožňuje spoznať a chrániť tradičné technológie, z ktorých mnohé pretrvávajú už stáročia, vyznačujú sa osobitým štýlom a stali sa reprezentantmi – kultúrnymi identifikátormi regiónov. Propaguje ich ako cenné prejavy a napomáha podpore a popularizácii ich nositeľov ako reprezentantov miestnej identity.

Podstatnú časť práce na úseku tvorila i príprava a realizácia jarmokov ľudových remesiel, realizovaných najmä v rámci folklórnych festivalov na Orave. V roku 2010 sa v spolupráci s Oravským kultúrnym strediskom uskutočnili najmä:

- **19. Tradičný veličniansky jarmok** – 10.7.2010 – Veličná
- **Malatinský jarmok ľudových remesiel** v rámci festivalu Bačovské dni – 18.7.2010 - Malatiná
- **35. jarmok ľudových remesiel** v rámci 35. PFS – 7.-8.8.2010 - MOD Zuberec
- **Párnické švábkobranie** – jarmok ľudových remesiel v rámci podujatia – 22.8.2010 - Párnica

- **Medzinárodný jarmok ľudových remesiel** – v rámci projektu EÚ Vianoce v ľudových zvykoch, remeselnej a výtvarnej tvorbe – 17.-18.12.2010 – MsKS Dolný Kubín. jarmoku sa zúčastnilo 38 ľudových tvorcov zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Išlo a najvýznamnejšiu prezentáciu ľudových tvorcov v rámci regiónu, súčasťou ktorej boli aj tvorivé dielne pre výtvarne nadané deti – ocenených na medzinárodnej súťaži Vianočná pohľadnica.

Pri OKS pôsobil aj v roku 2010 Klub výšivky a ručných prác, ktorého 20 členiek sa tvorivo stretlo 12 x.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Zdokumentovanie ľudových tvorcov a remeselníkov Oravy. Fotografická dokumentácia remeselníkov a ich výrobkov.
2. Rozšírenie trvalej expozície ľudových tvorcov.
3. Výstava trvalej expozície drevených plastík v Námestove a Dolnom Kubíne
4. Usporadúvať tvorivé dielne zamerané na teoretické a praktické vedomosti z oblasti remeselnej tvorby pre deti a dospelých.

Výtvarníctvo, fotografia, film

Zaktivizovať oravských výtvarníkov a filmárov sme sa pokúsili prostredníctvom maliarskeho plenéru prepojeného s filmárskym workshopom. Možnosť maľby v exteriéri však viac využili výtvarníci mimo regiónu Orava. Ponuka nezaujala záujemcov o prácu s filmom i napriek pestrému programu a profesionálnym lektorom. Plenér, ktorý sa uskutočnil v dňoch 13.-15.8.2010 v Oravskej Polhore lektorsky viedol Slavomír Slivka – maliar pôsobiaci v meste Námestovo. Inšitní výtvarníci a rezbári však využili možnosť prezentovať svoje práce v súťaži Výtvarné spektrum. Aurel Smoleň z Veličnej získal ocenenie za prácu Úľ v krajskom kole. Ján Špuler a Stanislav Ondřík postúpili do celoštátneho kola súťaže. Stanislav Ondřík tu získal ocenenie v kategórii C – inšitná tvorba. Záujem výtvarníkov a inšitných tvorcov o možnosť vystavovať svoje práce z roka na rok vzrastá a stretáva sa s priaznivým ohlasom okolia. Výsledkom bolo pripravenie a následná inštalácia výstav na Orave. Išlo o nasledovné:

- **Vianočná pohľadnica** – medzinárodná posúťažná výstava -
17. 12.2010 - 17.1.2011 – MsKS v Dolnom Kubíne,
12. 2010 – 10. 1. 2011 – Turčianska knižnica v Martine,
12. 2010 – 31. 1. 2011 – Stredná zdravotná škola v Ostrave,
17. 12. 2010 – 17. 1. 2011 – Galéria ľudového umenia Bielsko – Biala,
21. 12. 2010 – 20. 1. 2011 – Foayer úradu Žilinského samosprávneho kraja
- **Čierne na bielom** – výstava grafík S. Marettovej – 14.1.-19.2.2010 – DK Námestovo
- **Huby – Moja vášeň** – výstava fotografií J. Olejníka – 15.-29.1.2010 – MsKS Tvrdošín
- **Maľba** – výstava M. Poslusznej – 26.2.-30.3.2010 – DK Námestovo
- **Veľkonočné dekorácie** – 22.3.-6.4. – MsKS Tvrdošín
- **Hľadal som Vás a vy ste prišli** – máj – jún – Námestie Slobody v D. Kubíne
- **Môj drevený svet** – autorská výstava J. Špulera – 17.-18.7.2010 – Malatiná
- **Malatinské koberce** – 17.-18.7.2010 – Malatiná
- **Vesmír očami detí** – marec – ZŠ A- Radlinského Dolný Kubín
- **Gajdovačka objektívom** – výstava fotografií z medzinárodného plenéru – 10.-12.9.2010 – Or.Polhora
- **Drôt, drevo a šúpolie** – výstava jubiliujúcich tvorcov – 29.11.2010-2.1:2011 – DK Námestovo.

V uplynulom roku boli deti výtvarne aktívne v regionálnej súťaži Polícia očami detí, s najväčším záujmom sa však stretla 7. medzinárodná výtvarná súťaž Vianočná pohľadnica, ktorú oboslalo svojimi návrhmi pohľadníc takmer 5200 detí zo Slovenska, Poľska, Chorvátska, Rumunska, Českej republiky a Maďarska. Témou detských prác z 273 škôl boli vianočné, prírodné, zvykoslovné a biblické motívy. Malí tvorcovia však nezostali len pri klasickom

zobrazovaní vianočných sviatkov, ich význam posunuli do výjavov súvisiacich s intímnyim prostredím rodiny, čím pootvorili dvere do svojho sveta. Z klasických námetov prevládalo najmä zobrazenie madony s dieťaťom, traja králi a obľúbená detská téma anjelov. Trojčlenná porota však konštatovala, že sa z detskej tvorby vytratil najsilnejší symbol Vianoc – jasličky so svätou rodinou. Súťaž sa po prvýkrát realizovala s rozdelením škôl na základné, špeciálne a základné umelecké školy. Výrazne sa tým zvýšil počet prác zo špeciálnych základných škôl, čo súťaž obohatilo o nezvyčajné pohľady a citlivé spracovanie tém. Ako techniky boli najčastejšie využívané kresba, koláž, škrabaná technika, monotypia a využitie nevýtvarného materiálu. Kolekcia víťazných prác bola sprístupnená 17.12.2010 v Dolnom Kubíne. Súčasťou otvorenia výstavy bol celodenný workshop pre prítomné ocenené deti. Súťaž i následné výstavy sú v tomto roku realizované prostredníctvom projektu spolufinancovaného Európskou úniou.

Progresívnou bola spolupráca s Klubom Srubka v Zywci, z ktorej vzišlo niekoľko výstavných projektov najmä mladých umelcov. OKS zakúpilo z projektu OKS v roku 2010 10 ks obojstranných výstavných panelov.

V oblasti fotografie a filmu absentujú tvorcovia ochotní prezentovať svoju tvorbu, prípadne nie sú dost' informovaní o možnostiach. V roku 2010 sa do súťaže AMFO zapojil jeden amatérsky fotograf.

Hlavné zámery v oblasti realizované v roku 2010 a priebežne:

1. Usporiadať pre víťazov súťaže Vianočná pohľadnica tvorivé stretnutie, ktoré sa v roku 2010 stretlo s priaznivým ohlasom. Tvorenie detí by mohlo mať nie len remeselný charakter, ale aj výtvarný.
2. Vytvorenie kalendára a pohľadníc z detských výtvarných prác.
3. V rámci súťaže O najkrajšiu kraslicu a následnej výstavy Veľkonočné dekorácie, osloviť niekoľkých tvorcov, aby zdobenie kraslíc na výstave aj predvádzali.
4. Rozšírenie maliarskeho plenéru o nové možnosti výtvarného seba vyjadrenia. Prepojenie plenéru s fotografiou, filmom, akčným umením. Vzniknuté diela prezentovať na spoločnej výstave.
5. Putovná výstava zbierky drevených plastík OKS, rozšírenie zbierky.

5. Inovácia, kreativita činnosti kultúrnej organizácie, vízie, perspektívy rozvoja.

Misia inštitúcie: Zachovanie, rozvoj a propagácia regionálnej kultúrnej diverzity, zachovanie a trvalé udržanie dynamiky rozličných prejavov miestnej, regionálnej a národnej kultúry, najmä špecifických tradičných i súčasných kultúrnych prejavov a symbolov, s ktorými sa identifikujú lokálne spoločenstvá v súčasnom kultúrno a spoločensky sa globalizujúcom prostredí.

Strategické ciele:

- Zvýšenie atraktivity regiónu v oblasti kultúrnej ponuky pri zachovaní jej kultúrnych špecifík, hodnôt a symbolov.
- Zvýšenie aktívnej participácie obyvateľov na miestnej kultúre a vytvorenie vhodných a dostatočných podmienok na kultúrno a voľnočasové využitie obyvateľov regiónu i jeho návštevníkov.

Prioritné ciele pre rok 2011:

- Vzhľadom k aktuálnej situácii financovania miestnej kultúry zachovať dominantné oblasti pôsobenia a etablované významné aktivity a realizovať ich z mimorozpočtových zdrojov (najmä prostredníctvom projektov ERDF).
- Zdynamizovať inštruktážnu a metodickú činnosť.
- Prehodnotiť menej významné aktivity s parciálnou participáciou organizácie.
- Zamerať sa na systematizáciu, uchovávanie a digitalizáciu prejavov regionálnej kultúry.

Špecifické ciele:

Oblasť odbornej činnosti:

1. Účinnejšia a komplexnejšia podpora aktérov kultúrneho a umeleckého diania a úspešných kolektívov a jednotlivcov, vyhľadávanie nových talentov ako jedna z foriem zvýšenia atraktivity miestnej kultúry.

Nástroje:

- a) Realizácia medzinárodného projektu Od leta do jari spoločne vy i my – prezentácie úspešných kolektívov a jednotlivcov ZUČ na vrcholných podujatiach v Poľsku.
- b) Realizácia medzinárodného projektu Aj ty môžeš byť ľudovým umelcom! zameraného na vyhľadanie a prezentáciu remeselne a výtvarne nadaných detí.
- c) Realizácia slávnostného mediálne propagovaného programu s ocenením výrazných regionálnych amatérskych talentov a významných kultúrnych tvorivých počinov.

2. Stabilizácia siete externých spolupracovníkov a poradcov.

Nástroje: Aktívna činnosť poradných zborov na jednotlivých úsekoch.

3. Systematické vyhľadávanie, inventarizácia, dokumentácia, digitalizácia, prezentácia, propagácia a podpora kultúrneho dedičstva regiónu.

Nástroje:

- a) Vyhľadávanie a dokumentácia piesňového, tanečného, zvykoslovného a slovesného materiálu, jeho digitalizácia a príprava na vydanie.
- b) Projekt Remeslo má zlaté dno – ukončenie projektu a vydanie videofilmu.

4. Vytvorenie lepších podmienok a podpora aktivít zameraných na identifikáciu sa s regionálnou kultúrno-historickou topografiou a jej významnými osobnosťami.

Nástroje:

- a) Realizácia projektu Osobnosti Oravy (viazaná na úspešnosť grantu) ako cyklu vzdelávacích podujatí a spomienkových slávností na významné osobnosti kultúrno-spoločenského života Oravy.
- b) Vydanie zborníka referátov zo spomienkových slávností na významné osobnosti kultúrno-spoločenského života Oravy.

5. Budovanie uceleného a odborne garantovaného systému vzdelávacích aktivít

Nástroje: Realizácia akreditovaných kurzov Tradícia folklóru dnes a Tanečno-pohybová výchova.

6. Zachovanie kultúrnej diverzity regiónu a systému súťaží a prehliadok ZUČ.

Nástroje: Realizácia projektu Oravské folklórne leto ako aktívnej podpory letných kultúrnych aktivít v oblasti tradičnej a ľudovej kultúry a ďalších PR aktivít.

Realizácia a inovácia regionálnych, krajských, celoštátnych a medzinárodných súťaží a prehliadok.

7. Intenzívne využívanie výsledkov doterajšej kultúrnej spolupráce, vytváranie strategických partnerstiev a hľadanie jej nových foriem.

Nástroje: Realizácia úspešných národných i medzinárodných projektov, v ktorých OKS vystupuje ako žiadateľ i zahraničný partner.

Oblasť hospodárenia a prevádzky:

8. Udržanie diverzifikácie zdrojov financovania činnosti a podielu mimorozpočtových zdrojov na rozpočte organizácie.

Nástroje: Aktívne reagovanie na vyhlásené výzvy v rámci národných a medzinárodných grantových systémov podávaním projektov, zabezpečenie výnosov ponukou kompletných programov pre ďalšie subjekty a jednotlivcov.

9. Úspešná realizácia schválených projektov ERDF pre rok 2011

Nástroje: Realizácia projektov

- a) Aj ty môžeš byť ľudovým umelcom! OP Cezhraničná spolupráca SK-CZ 2007-2013.
- b) Od leta do jari spoločne Vy i my. OP Cezhraničná spolupráca SK-PL 2007-2013.

Oblasť manažmentu a riadenia ľudských zdrojov:

10. Permanentná podpora zvyšovania kvalifikácie zamestnancov a zvyšovanie ich komunikačných a odborných kompetencií.

Nástroje:

- a) Iniciovanie a účasť na vzdelávacích aktivitách – kurzoch, tréningoch a formách cyklického vzdelávania.
- b) Zvýšenie platových tried zamestnancov s VŠ vzdelaním ukončeným v roku 2011.

6. Dosiahnuté výsledky a ocenenia kolektívov a jednotlivcov v rámci vybratých, krajských, celoslovenských a medzinárodných prehliadok a súťaží.

<i>Názov súťaže</i>	<i>meno a priezvisko/názov</i>	<i>umiestnenie</i>
Výtvarné spektrum /krajská/	Aurel Smoleň, Veličná	ocenenie
Výtvarné spektrum /celoštátna/	Stanislav Ondřík, Krásna Hôrka	ocenenie
Vianočná pohľadnica /medzinárodná/	Beáta Alžbeta Tomášová, Dolný Kubín	2. miesto
	Lenka Trnovcová, Dolný Kubín	2 miesto
	Mária Gombalová, Hruštín	3. miesto
	Lucia Štefáková, Dolný Kubín	3. miesto
	Kristína Kováčiková, Dolný Kubín	3. miesto
	Ján Šimák, Dolný Kubín	1. miesto
	Miška Kompanová, Námestovo	3. miesto
	Anton Kozaňák, Novoť	1. miesto
	Nikola Sklouzová, Dolný Kubín	3. miesto
	ZUŠ I. Ballu, Dolný Kubín	ocenenie
O najkrajšiu kraslicu /celoštátna/	Paula Smolková, Oravská Poruba	ocenenie
	Vlasta Jagnešáková, Sihelné	ocenenie
	Viera Bojnáková, Námestovo	ocenenie
	B. Kopilcová, M. Kaprálik, Hruštín	1. miesto
	Mária Dudášiková, Breza	1. miesto
	Júlia Chladná, Krušetnica	2. miesto
	Michal Ondrek, Breza	1. miesto
	Libuška Štulajterová, Hruštín	2. miesto
	ZŠ Breza	ocenenie
Kubínske spievanky /krajská/	DĽH FS Skorušina z Liesku	postup
	DSS Goralček zo Suchej Hory	postup
Pod Likavským hradom /celoštátna/	DSS Goralček zo Suchej Hory	strieborné pásmo
	DĽH FS Skorušina z Liesku	bronzové pásmo
Nositelia tradícií /celoštátna/	Goralská muzika z Hladovky	2. miesto
Súťaž koled. a betlehem. skupín	Betlehemci z Babína	1. miesto
/medzinárodná/	Podroháčska FSk Zuberec	1. miesto
Detský divadelný medveď /krajská/	Kdesi sa vzalo pri DSS D. Kubín	postup na celosl. Rim. Sobota
	DDS Prvosienka Zákamenné /DDT	postup na celosl. Šaľa
	DDS Lienky Novoť /DDT	postup na celosl. Šaľa
	DDS Brozkyne Nižná /sc.miniatúra	postup na celosl. Šaľa
	DDS Lienky Novoť /sc.miniatúra	postup na celosl. Šaľa

Vajanského Martin /krajská/	DRK pri ZŠ Babín DRK pri ZŠ Novoť DP pri Gym. Námestovo DP pri Gym Trstená	postup na celosl. postup na celosl.
Námestovské divadelné dni /krajská/	DS P.A.L.O. MsKS Dolný Kubín DS TOUCH Zákamenné	postup na celosl. Exit Levoča
Čo vieš o hviezdach? /krajská/+ postup	II. kat. - Juraj Jonák z D. Kubína I. kat. – Pavol Šurin	2. miesto 3. miesto
Čo vieš o hviezdach? /celoštatna/	Juraj Jonák Pavol Šurin	7. miesto 11. miesto

7. Ročný výkaz O Kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2010 - KULT /MK SR/ 3 – 01

Vid' príloha.

8. Rozbor hospodárenia za rok 2009 - Rozpočet Oravského kultúrneho strediska na rok 2009

Rozpočet – bežný a kapitálový transfer

Bežné transfery

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne malo na rok 2010 schválený príspevok na činnosť (bežný transfer) v čiastke 105.295 €. V priebehu roka mala organizácia rozpočtovými opatreniami upravený rozpočet na čiastku 139.377 €. Z toho mzdové náklady boli vo výške 58.029 € (z rozpočtu ŽSK boli plne vyčerpané), odvody do poisťovní boli 19.787,24 €. Nakoľko organizácia zamestnáva 2 zamestnancov ŤZP, na ktorých odvody do zdravotnej poisťovne boli uznané ako znížené, vykázali sme na poisťovnom úsporu cca 603 €. Na dohody o vykonaní práce bolo 118 cudzím zamestnancom vyplatené 12.386,50 €.

Kapitálový transfer

Oravskému kultúrnemu stredisku v Dolnom Kubíne v roku 2010 bol pridelený kapitálový transfer z prostriedkov ŽSK vo výške 6.000 € na úhradu zakúpenia ozvučovacej techniky cez mikroprojekt SK-PL. Tieto boli v plnej výške uhradené.

Čerpanie rozpočtu, úpravy rozpočtu, rozpočtové opatrenia v tisícoch

01.01.2010	Rozpočet na rok 2010	105.295 €
počas roka	úpravy	+ 34.082 €
Spolu ŽSK		139.377 €
MK SR		17.100 €
Kultúrne poukazy		2.346 €
MV SR		4.600 €
Kapitálový transfer ŽSK		6.000 €

Náklady, výnosy

Vid' príloha v tabuľkovej časti správy.

Tovary a služby - rozpočtová klasifikácia, kód zdroja 41, položka 630 bola rozpočtovými opatreniami z 24.459 € upravená na 64.066 €. Bežný transfer poskytnutý ŽSK bol vyčerpaný vo výške 139.376,64 € a čiastka 2.575,36 € bola odvedená ŽSK ako nedočerpané prostriedky na financovanie mikroprojektu SK-PL Vianoce... Dotácia z grantového systému MK SR cez rozpočet ŽSK (kód zdroja 111) bola vyčerpaná v plnej výške 19.446 €. Prostriedky z Ministerstva vnútra SR cez Obvodný úrad v Žiline (kód zdroja 111) boli vo výške 4.600 € vyčerpané všetky. Organizácia mala v uvedenom roku schválený projekt z Medzinárodného Višegrádskeho fondu (kód zdroja 35) vo výške 5.500 € a po predložení zúčtovania podujatia Gajdovačka 2010 boli tieto prostriedky poukázané organizácii na účet 12.1.2011.

Počas uvedeného roku od 1.5.2010 organizácia realizovala Mikroprojekt realizovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej

spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013 Vianoce v ľudových zvykoch, remeselnej a výtvarnej tvorbe č. PL-SK/ZA/IPP/I/009. Na realizáciu tohto mikroprojektu boli z prostriedkov ŽSK účelovo zapožičané finančné prostriedky formou navýšenia bežného a kapitálového transferu, ktoré po uhradení z Programu Európskej Komisie organizácia vráti späť na účet ŽSK.

Príjmy, výnosy z vlastnej činnosti

Výnosy z vlastnej činnosti na rok 2010 boli plánované vo výške 5.265 €, k 31.12.2010 sme dosiahli príjem za poskytovanie vlastných služieb, výkonov a vstupné na nami organizované podujatia vo výške 6.611,21 €.

Mzdové náklady

V roku 2010 bol priemerný evidenčný prepočítaný stav zamestnancov 9,2. Dve pracovníčky pokračovali v štúdiu na VŠ. Dvaja pracovníci organizácie majú preukazy zdravotne ťažko postihnutých. Nevykazujeme žiadne neobsadené pracovné miesta. Priemerná mzda v roku 2010 bola 525,62 €.

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti uzatvorilo so 118 pracovníkmi v celkovej výške 12.386,50 €. Takmer výlučne išlo o činnosti realizované s grantových prostriedkov.

Mzdové náklady rozpočtová klasifikácia, položka 610, boli pôvodne plánované vo výške 59.790 €, rozpočtovými opatreniami boli upravené na 58.029 €.

Poistné a príspevok do poisťovní, položka 620 bola rozpočtovými opatreniami z 21.046 € upravená na 19.787 €.

Osobné náklady celkom : 93.504,70 €

V tom :

Mzdy	58.029 €
Dohody o vykonaní práce	12.386,50 €
Poistenie, odvody do poisťovní	19.787,24 €
Sociálne náklady	3.301,96 €
Celkom :	93.504,70 €

Z toho :

- príspevok na stravovanie 5.853,90 €;
- tvorba sociálneho fondu 632,18 €.

Faktúry, záväzky voči odberateľom, dodávateľom, celkový hospodársky výsledok, pohľadávky

Organizácia k 31.12. 2010 vykazuje na účte 321-dodávateľa jednu neuhradenú faktúru, a to poplatky za mobilné telefóny prefakturované cez ŽSK.

Krátkodobé rezervy boli vytvorené na účte 383 – jedná sa o služby poskytnuté v roku 2010, ale fakturované boli až v roku 2011 (vodné - stočné, poplatky za telekomunikačné

služby, spotreba tepla, odber pohonných hmôt, služby BOZP+PO) v celkovej výške 896,55 €.

Oravské kultúrne stredisko má k 31.12.2010 pohľadávky vo výške 620 € za služby na podujatiach, ale tieto pohľadávky nie sú ešte po lehote splatnosti a nevykazujeme ju ako nedobytnú. Na nevyčerpanú dovolenku zamestnancov z roku 2010 a odvody do poisťovní bola na účte 553 vytvorená rezerva vo výške 6.707,94 €.

Organizácia vykázala kladný výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia za rok 2010 vo výške 19.200,21 €.

Objem finančných prostriedkov získaných z grantového systému MK SR a z ďalších zdrojov

ROK	ZDROJ	NÁZOV PROJEKTU A OBDRŽANÁ ČIASTKA
2010	Min. kultúry SR 8 projektov / 17.100,- € + kult. poukazy / 2.346,- € spolu = 19.446,- € zo štátneho rozpočtu	8.1 Vidiečanova Habovka (10.000,- €)
		8.1 Kubínske spievanky (1.700,- €)
		8.1 Folklórne slávnosti pod Babou horou (600,- €)
		8.1 Gajdovačka (1.200,- €)
		8.1 Bačovské dni (800,- €)
		8.1 Námestovské divadelné dni /1.700,- €)
		8.3 Návraty k Siváňovcom (500,- €)
		8.3 Návraty k Bielopotockému kameňu (600 €)
		Kultúrne poukazy (2.346,- €)
	Obvodný úrad Žilina 1 projekt / 4.600 EUR	„Stojím pevne na zemi“ (4.600 EUR) – finančné prostriedky boli zo štátneho rozpočtu
	Višegradský fond 1 projekt / 2.498,- €	Gajdovačka 2009 (2.498,- €) – doplatok z roku 2009 Gajdovačka 2010 (5.500,- €) – uhradené boli 12.1.2011
	Ministerstvo výstavby SR	– projekt Remeslo má zlaté dno vyúčtovanie k 31.12.2009, ale platby prišli: - z prostriedkov <u>ERDF</u> spolu 36.851,48 € dňa 16.6.2010, z toho: 3.774,68 (poukázané dňa 3.8. a 5.8.2010) pre Valašské múzeum v Rožnově p/Radhoštěm a z ERDF (85 %) <u>pre OKS 33.076,80 €</u> ; z prostried. <u>ŠR SR</u> (10 %) <u>pre OKS 3.891,40 €</u> dňa 15.6.2010

	Ministerstvo výstavby SR	<p>– projekt Remeslo má zlaté dno vyúčtovanie k 31.3.2010, ale platby prišli:</p> <p>- z prostriedkov <u>ERDF</u> spolu 14.248.17 € dňa 5.10.2010, z toho: 3.336,96 € (poukázané dňa 16.11. a 19.11.2010) pre Obec Kozlovice a z ERDF (85 %) pre OKS <u>10.911,21 €</u>;</p> <p>z prostried. <u>ŠR SR</u> (10 %) <u>pre OKS 1.283,67 €</u> dňa 4.10.2010</p>
--	--------------------------	---

Iné

Organizácia vlastní 7-miestne osobné auto Opel Zafira, ktoré bolo zakúpené 07.10.2008 za 21.146,19 €. Od uvedeného dátumu k 31.12.2010 bolo na ňom najazdených 58.679 km.

Poistenie majetku ŽSK je riešené cez ŽSK, ktorý uzatvoril zmluvu s poisťovňou Kooperatíva, a náklady na toto poistenie je 1-krát ročne prefakturované na našu organizáciu vo výške 532,45 €.

PO a BOZP je v našej organizácii riešené dodávateľským spôsobom.

9. Príloha k položke 641 – Bežné transfery v rámci verejnej správy k podpoložke 641001

Rok 2010

Ukazovateľ	riadok	schv.rozpočet		upr-rozpočet		čerp.k 31.12.	
		celkom	z VÚC	celkom	z VUC	celkom	z VÚC
VÝNOSY Z HL. ČIN. PRÍSPEVKOVEJ ORG. CELKOM (6 = r. 134)	1.	110560	105295	214631	139377	214631	139377
z toho:							
Tržby za vl. výkony a tovar (601+602+604 = r. 065)	2.	5265		6611		6611	
Zmena stavu vnútroorg. zásob (610+620+630 = r. 069,074,079)	3.						
Ostatné výnosy z prevádz. činnosti (640 = r. 083)	4.			13996		13996	
Zúčtovanie rezerv a opr. pol. z prev. a fin. činnosti a z časov. rozlíš. (650 = r. 090)	5.			7886		7886	
Finančné a mimoriadne výnosy (660+670 = r. 100+109)	6.			30		30	
Výnosy z transferov a z rozp.příjmov celkom (690 = r. 124)	7.	105295	105295	186108		186108	
z toho:							
(691 = r. 125)	8.	105295	105295	139377	139377	139377	139377
(692 = r. 126)	9.			3660		3660	
(693 = r. 127)	10.			39578		39578	
(694 = r. 128)	11.			995		995	
(695 = r. 129)	12.						
(696 = r. 130)	13.						
(697 = r. 131)	14.			2498		2498	
(698 = r. 132)	15.						
NÁKLADY NA HLAV. ČINNOSŤ PRÍSP. ORG.(5 = r. 064+136+137)	16.	110560	105295	195430	139377	195430	139377
z toho:							
Spotrebované nákupy (50 = r. 001)	17.	8732	8522	18647	7397	18647	7397
z toho:							

Spotreba materiálu (501 = r. 002)	18.	3822	3612	14793	3543	14793	3543
Spotreba energie (502 = r. 003)	19.	4910	4910	3854	3854	3854	3854
predaný tovar (504 = r. 005)	20.						
Služby (51 = r. 006)	21.	12110	8905	67259	38744	67259	38744
z toho:							
opravy a údržovanie (511 = r. 007)	22.	5	5	637	637	637	637
cestovné (512 = r. 008)	23.	4697	3582	11002	8313	11002	8313
náklady na reprezentáciu (513 = r. 009)	24.						
ostatné služby (518 = r. 010)	25.	7408	5318	55620	29799	55620	29799
z toho:							
výkony spojov		4401	4401	1382	1120	1382	1120
nájomné		5	5	4167	2116	4167	2116
Osobné náklady (52 = r. 011)	26.	86720	84870	93505	87974	93505	87974
z toho:							
Mzdové náklady (521 = r. 012)	27.	62432	60582	70416	64385	70416	64385
z toho:							
mzdové náklady mimopracovného pomeru		59790	59790	58029	58029	58029	58029
sociálne poistenie (524+525 = r. 013+014)	28.	21046	21046	19787	19787	19787	19787
sociálne náklady (527+528 = r. 015+016)	29.	3242	3242	3302	3302	3302	3302
z toho							
príspevok na stravovanie		2586	2586	3108	3108	3108	3108
Dane a poplatky (53 = r. 017)	30.	323	323	219	219	219	219
Ostatné náklady (54 = r. 021)	31.	22	22	1	1	1	1
Odpisy (55 = r. 029)	32.	2559	2559	14417	3660	14417	3660
z toho:							
odpisy (551 = r. 030)		2559	2559	7709	3660	7709	3660
Finančné náklady (56 = r. 040)	33.	72	72	1377	1377	1377	1377

Ostatné mimoriadne náklady (57 = r. 049)	34.						
Dane z príjmov (59 = r. 136+137)	35.	22	22	5	5	5	5
z toho							
splatná daň z príjmov (591 = r. 136)		22	22	5	5	5	5
dodatočne platená daň z príjmov (595 = r. 137)							
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PO ZDANENÍ = r. 138 (v tab. r.1- r. 16)	36.	0	0	19200	0	19200	0

Pozn.: r. = čísla riadkov vo výkaze ziskov a strát

Vypracoval: Anna Tomová

Schválil: PhDr. Miroslav Žabenský
riaditeľ OKS

Dolný Kubín 20.1.2011

10. Tabuľkový prehľad

I. ODBORNÁ ČINNOSŤ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE

ODBORNÁ ČINNOSŤ KULTÚRNYCH STREDÍSK

1. ZÁUJMOVO-UMELECKÁ ČINNOSŤ (ZUČ)

Postupové prehliadky (súťaže) ZUČ

Regionálne postupové prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	AMFO	1	1		0	0
2.	Výtvarné spektrum	1	11		0	0
3.	Oravské spievanky	1	152	80	0	200
4.	Vesmír očami detí – výtvarná súťaž MŠ,ZŠ a ZUŠ s astronomickou tematikou	80	392	500	0	0
5.	Čo vieš o hviezdach – vedomostná astronomická súťaž žiakov ZŠ a SŠ	1	21	40	0	0
6.	Zem je len jedna – súťaž pre SŠ k zlepšeniu životného prostredia	60	4	0	0	0
7.	XXVIII. O erb mesta Dolný Kubín – detská dramatická tvorivosť	1	180/10 súborov	1200	460	200
8.	Regionálna súťaž ochotníckych divadelných súborov a divadla mladých	1	23/2 súboy	200	0	0
9.	Regionálna súťaž v UPPP DP a detských recitačných kolektívov	1	103/4 súbory, 27 recitátorov	250	0	100
10.	IX. Kubínsky mikrofón	1	23	80	50	50

1.1 Počet regionálnych postupových prehliadok ZUČ, ktoré kultúrne stredisko malo v danom roku zorganizovať, ale nezorganizovalo: 0

1.2. Krajské postupové prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	Kubínske spievanky	1	203	120	0	1600
2.	XVII. Námestovské divadelné dni	3	220/11 súborov	2600	0	1850

1.3. Celoslovenské postupové prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	Nositelia tradícií	2	280	185	0	10500

Nepostupové prehliadky (súťaže) ZUČ

1.4 Nepostupové regionálne prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	Polícia očami detí	30	40	1000	0	0
2.	18. Folklorne slávnosti pod Pilskom a Babou horou	1	380	1000	0	600
3.	14. Chváľme piesňou Pána	1	120	230	0	0
4.	8. Dni tanca	2	345/30 skupín	550	0	0

1.5 Nepostupové krajské prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.						

1.6 Nepostupové celoslovenské prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	O najkrajšiu kraslicu	18	70	1000	0	0
2.	10. Bačovské dni – súťaže v rámci festivalu	2	260	3000	530	800
3.	7. Mladá slovenská poviedka 2010	1	150	50	0	100

1.7 Nepostupové medzinárodné prehliadky ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom ako hlavným organizátorom

	názov prehliadky	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	príjmy	výdaje
1.	Vianočná pohľadnica	49	5200	5000	0	2500
2.	Medzinárodná súťaž koledníckych a betlehenských skupín	2	220	300	0	8000
3.	O Zboroňovu nôtu	1	26	250	0	0
4.	Medzinárodný vianočný jarmok ľudových remesiel	2	38	8000	0	8000
5.	Gajdovačka 2011	3	120	600	0	5500

1.2 Participácia – spoluorganizovanie prehliadok (súťaží, festivalov) ZUČ organizovaných iným hlavným organizátorom

1.2.1 Spoluorganizovanie regionálnych prehliadok / súťaží / festivalov ZUČ

	názov prehliadky	hlavný organizátor	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	forma participácie		
						finančná	odborná (dramaturgická, režijná...)	iná
1.	4. Folklórne slávnosti pod Ostrým vrchom	OcÚ Dlhá n/Or.	2	190	500	0	odborná, dramaturgická	propagácia, videozáznam
2.	4. Párnické švábkobranie	OcÚ Párnica	2	200	900	0	odborná, dramaturgická	propagácia
3.	19. Podbielanské folklórne slávnosti	OcÚ Podbiel	1	220	800	0	odborná, dramaturgická	propagácia
4.	13. Folklórne slávnosti dolnej Oravy	OcÚ Veličná	1	180	800	0	odborná, dramaturgická, réžijná	propagácia
5.	20. Folklórne Oravice	MsÚ Tvrdošín	1	200	1200	0	odborná	propagácia
6.	Dni obce Oravská Poruba	OcÚ Or. Poruba	2	140	700	0	odborná	propagácia
7.	Zázrivské fašiangy	OcÚ Zázrivá	1	105	400	0	odborná	propagácia

1.2.2 Spoluorganizovanie celoslovenských prehliadok / súťaží / festivalov ZUČ

	názov prehliadky	hlavný organizátor	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	forma participácie		
						finančná	odborná (dramaturgická, režijná, manažérska...)	iná
1.	Hviezdoslavov Kubín	MsÚ, MsKS Dolný Kubín	4	280/ (15kolektív.) (96 jednotl.)	2600	500	odborná programová, dramaturgická a realizačná	propagácia
2.	Dilongova Trstená	Mesto Trstená	1	110	25	0	odborná, programová	propagácia

1.2.3 Spoluorganizovanie medzinárodných prehliadok / súťaží / festivalov ZUČ

	názov prehliadky	hlavný organizátor	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	forma participácie		
						finančná	odborná (dramaturgická, režijná, manažérska...)	iná
1.	Folklór bez hraníc	OZ Flajšovan	2	190	600	0	odborná-programová, režijná	moderovanie, propagácia
2.	35. Podroháčske folklórne slávnosti	OcÚ Zuberec	3	1000	9000	2930	odborná programová, režijná dramaturgická a realizačná	propagácia
3.	17. Deň slovenskej kultúry v Malopoľsku	SS v Poľsku	1	220	600	0	odborná programová, režijná dramaturgická a realizačná	propagácia
4.	Zywieckwe gody	GOK Milowka	3	250	800	0	odborná	propagácia

1.2.4 Výstavy

	názov výstavy	hlavný organizátor	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	forma participácie		
						finančná	odborná (dramaturgická, režijná, manažérska...)	iná
1.	Čierne na bielom – autorská výstav S. Marettovej	OKS DK	37	1	300	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
2.	Človek a jeho	OKS DK	36	1	300	0	dramaturgická,	propagácia

	priestor – autorská výstava M. Poslusznej						režijná, manažérska	
3.	Jubilanti – výstava remeselníkov J. Kokošku, V. Farskej, M. Sojčáka	OKS DK	41	3	500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
4.	Gajdovačka fotoobjektívom – výstava fotografií z fotografického plenéru	OKS DK	3	1	450	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
5.	Veľkonočné dekorácie	OKS DK	16	70	1000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
6.	Ján Špuler – rezbár z Oravy	OKS DK	3	1	5000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
7.	Huby moja vášeň – autorská výstava fotografa J. Olejníka	OKS DK	17	1	300	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
8.	VIII. Vianočná pohľadnica – Martin	OKS DK	41	5200	500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
9.	VIII. Vianočná pohľadnica – Ostrava	OKS DK	31	5200	1200	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
10.	VIII. Vianočná pohľadnica – B. Biala	OKS DK	30	5200	1000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
11.	VIII. Vianočná pohľadnica – D. Kubín	OKS DK	30	5200	1500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
12.	VIII. Vianočná pohľadnica – Žilina	OKS DK	31	5200	500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
13.	VII. Vianočná pohľadnica – Vlčnov	OKS DK	31	4600	1000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
14.	VII. Vianočná pohľadnica – Kozlovice	OKS DK	61	4600	1200	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
15.	VII. Vianočná pohľadnica –	OKS DK	40	4600	1600	0	dramaturgická, režijná,	propagácia

	Dolný Kubín						manažérska	
16.	VII. Vianočná pohľadnica – B.-Biala	OKS DK	61	4600	800	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
17.	VII. Vianočná pohľadnica - Wilkowice	OKS DK	61	4600	500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
18.	VII. Vianočná pohľadnica - Žilina	OKS DK	31	4600	500	9	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
19.	Polícia očami detí	OKS DK	61	120	1000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
20.	Hľadal som Vás a Vy ste prišli – výstava fotografií J.P.II.	OKS DK	21		10000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
21.	Výstava betlehemov - Hodonín	DK Hodonín	30	3	5000	0	dramaturgická	propagácia
22.	Bielopotockí kamenári – výstava fotografií	OcÚ Or. Biely Potok	23	0	100	0	dramaturgická režijná, manažérska	propagácia
23.	Život a dielo Pavla Floreka - pri príležitosti 115. výr. narodenia	OKS DK	60		520	0	manažérska	propagácia
24.	Polícia očami detí	OKS DK	18	32	450	0	manažérska	propagácia
25.	Medzinárodná výstava k 150. výr. narodenia Martina Kukučina	OKS DK	30		1200	0	manažérska	propagácia
26.	Vesmír očami detí – výstava detských výtvarných prác	OKS DK	45	40	630	0	manažérska	propagácia

1.2.5 Iné podujatia (koncerty a iné podujatia ZUČ)

	názov podujatia	hlavný organizátor	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	forma participácie		
						finančná	odborná (dramaturgická, režijná, manažérska...)	iná
1.	Koncert	OKS DK	1	6	800	0	dramaturgická,	propagácia

	skupiny Arzén						režijná, manažérska	
2.	Veličniansky ľudový jarmok	OcÚ Veličná	1	18	800	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
3.	Malatínsky jarmok ľudových remesiel	OKS DK	1	33	3000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
4.	Ľudový jarmok	OcÚ Párnica	1	12	1500	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
5.	Oravský tradičný jarmok	MOD Zuberec	2	45	9000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia
6.	Tradičný jarmok v Oraviciach	MsÚ Tvrdošín	1	10	2000	0	dramaturgická, režijná, manažérska	propagácia

1.3 SPOLU podujatia ZUČ zorganizované kultúrnym strediskom

	názov podujatia	počet dní	počet účastníkov	počet divákov	prijmy	výdaje
	postupové prehliadky / súťaže / festivaly ZUČ – ako hlavný organizátor					
1	AMFO	1	1		0	0
2	Výtvarné spektrum	1	11		0	0
3	Oravské spievanky	1	152	80	0	200
4	Vesmír očami detí – výtvarná súťaž MŠ,ZŠ a ZUŠ s astronomickou tematikou	80	392	500	0	0
5	Čo vieš o hviezdach – vedomostná astronomická súťaž žiakov ZŠ a SŠ	1	21	40	0	0
6	Zem je len jedna – súťaž pre SŠ k zlepšeniu životného prostredia	60	4	0	0	0
7	Nositelia tradícií	2	280	185	0	10500
8	XXVIII. O erb mesta Dolný Kubín – detská dramatická tvorivosť	1	180/10 súborov	1200	460	200
9	Regionálna súťaž ochotníckych	1	23/2 súboj	200	0	0

	divadelných súborov a divadla mladých					
10	Regionálna súťaž v UPPP DP a detských recitačných kolektívov	1	103/4 súbory, 27 recitátorov	250	0	100
11	IX. Kubínsky mikrofón	1	23	80	50	50
12	Kubínske spievanky	1	203	120	0	1600
13	XVII. Námestovské divadelné dni	3	220/11 súborov	2600	0	1850
14	7. Mladá slovenská poviedka 2010	1	150	50	0	100
15	Vidiečanova Habovka – Nositelia tradícií	2	280	185	0	10500
nepostupové prehliadky / súťaže / festivaly ZUČ – ako hlavný organizátor						
1	Polícia očami detí	30	40	1000	0	0
2	18. Folklórne slávnosti pod Pilskom a Babou horou	1	380	1000	0	600
3	14. Chváľme piesňou Pána	1	120	230	0	0
4	O najkrajšiu kraslicu	18	70	1000	0	0
5	10. Bačovské dni	2	260	3000	530	800
6	8. Dni tanca	2	345/30 skupín	550	0	0
7	Vianočná pohľadnica	49	5200	5000	0	2500
8	Medzinárodná súťaž koledníckych a betlehemských skupín	2	220	300	0	8000
9	O Zboroňovu nôtu	1	26	250	0	0
10	Medzinárodný vianočný jarmok ľudových remesiel	2	38	8000	0	8000
11	Gajdovačka 2011	3	120	600	0	5500
12	Bielopotockí kamenári	OcÚ Or. B. Potok	5	8	80	600
13	Návraty k Siváňovcom	OcÚ Babín	7	11	100	550
14	7. Mladá slovenská poviedka 2010	1	150	50	0	100
15	Vianočná pohľadnica	49	5200	5000	0	2500
prehliadky / súťaže / festivaly ZUČ – ako spoluorganizátor						
1.	4. Folklórne slávnosti pod Ostrým vrchom	2	190	500	0	0

2	4. Párnické švábkobranie	2	200	900	0	0
3	19. Podbielanské folklórne slávnosti	1	220	800	0	160
4	13. Folklórne slávnosti dolnej Oravy	1	180	800	0	0
5	20. Folklórne Oravice	1	200	1200	0	0
6	Dni obce Oravská Poruba	2	140	700	0	0
7	Folklór bez hraníc	2	190	600	0	0
8	35. Podroháčske folklórne slávnosti	3	1000	9000	0	2930
9	17. Deň slovenskej kultúry v Malopoľsku	1	220	600	0	
10	Zywieckwe gody	3	250	800	0	
11	Hviezdoslavov Kubín	MsÚ, MsKS Dolný Kubín	4	280/ (15kolektív.) (96 jednotl.)	0	500
12	Dilongova Trstená	Mesto Trstená	1	110	0	0
13	Zázrivské fašiangy	1	105	400	0	0
tvorivé dielne / workshopy / plenéry / ZUČ – ako hlavný organizátor						
	1. Oživené remeslá - košíkárstvo	1	0	27	94,5	84
	2. Maliarsky plenér - workshop	3	0	8	320	100
	3. Tvorivá dielňa – keramika, Malatiná	3	0	200	0	0
	4. Tvorivá dielňa – keramika, Zázrivá	2	0	30	80	0
	5. Tkaná krása – textil, tkanie	3	0	200	0	0
	6. Tvorivá dielňa – keramika, Oravská Jasenica	2	0	20	80	0
	7. Návraty k Siváňovcom – rezbársky plenér	5	0	12	0	550
	8. Bielopotocký kameň – kamenársky plenér	7	0	7	0	600
	9. Tvorivá dielňa – vianočné ozdoby, Podwilk	1	0	25	0	0
	10. Tvorivá dielňa – keramika, Dolný Kubín	2	0	40	0	0
	11. Tvorivá dielňa – plstená vlna, Dolný Kubín	1	0	30	0	0

12. Tvorivá dielňa – kraslica, šúpolie, sklomaľba, plstená vlna	1	0	300	160	0
13. Bielopotockí kamenári	5	8	80	0	600
14. Návraty k Siváňovcom	7	11	100	0	550
školenia /semináre / tréningy / konferencie / sympóziá... v oblasti ZUČ – ako hlavný organizátor					
1. Seminár pre vedúcich oravských divadelných súborov	1	10	0	0	0
2. Seminár pre pedagógov v oblasti UPPP	1	29	0	0	0
3. Seminár pre vedúcich folklórnych kolektívov	1	22	0	0	0
4. Tradícia folklóru dnes v rámci akreditovaného vzdelávacieho kurzu	24	16	16	1000	0
koncerty – ako hlavný organizátor					
1. Koncert skupiny Arzén	1	6	800	0	0
divadelné predstavenia – ako hlavný organizátor					
1. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Liesek	1	1 súbor	150	155	108
2. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Beňadovo	1	1 súbor	80	170	108
3. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Vavrečka	1	1 súbor	150	154	108
4. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Lomná	1	1 súbor	75	160	108
5. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Nižná	1	1 súbor	240	340	108
6. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Habovka	1	1 súbor	150	154	108
7. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Suchá Hora	1	1 súbor	80	166	108
8. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Nižná	1	1 súbor	260	384	108
9. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Beňadovo	1	1 súbor	90	170	108
10. Bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Vavrečka	1	1 súbor	140	142	108
11. bábkové divadlo pre deti MŠ a ZŠ Zázrivá	1	1 súbor	160	150	108

výstavy – ako hlavný organizátor					
1. Čierne na bielom – autorská výstava S. Marettovej	37	1	300	0	0
2. Človek a jeho priestor – autorská výstava M. Poslusznej	36	1	300	0	0
3. Jubilanti – výstava remeselníkov J. Kokošku, V. Farskej, M. Sojčáka	41	1	500	0	0
4. Gajdovačka fotoobjektívom – výstava fotografií z fotografického plenéru	3	1	450	0	0
5. Veľkonočné dekorácie	16	70	1000	0	0
6. Ján Špuler – rezbár z Oravy	3	1	5000	0	0
7. Huby moja vášeň – autorská výstava fotografa J. Olejníka	17	1	300	0	0
8. VIII. Vianočná pohľadnica – Martin	41	5200	500	0	0
9. VII. Vianočná pohľadnica – Ostrava	31	5200	1200	0	0
10. VIII. Vianočná pohľadnica – B. Biala	30	5200	1000	0	0
11. VIII. Vianočná pohľadnica – D. Kubín	30	5200	1500	0	0
12. VIII. Vianočná pohľadnica – Žilina	31	5200	500	0	0
13. VII. Vianočná pohľadnica – Vlčnov	31	4600	1000	0	0
14. VII. Vianočná pohľadnica – Kozlovice	61	4600	1200	0	0
15. VII. Vianočná pohľadnica – Dolný Kubín	40	4600	1600	0	0
16. VII. Vianočná pohľadnica – B.-Biala	61	4600	800	0	0
17. VII. Vianočná pohľadnica - Wilkowice	61	4600	500	0	0
18. VII. Vianočná pohľadnica - Žilina	31	4600	500	0	0
19. Polícia očami detí	61	120	1000	0	0
20. Hľadal som Vás a Vy ste prišli – výstava fotografií J.P.II.	21		10000	0	0
21. Výstava betlehemov - Hodonín	30	3	5000	0	0

22. Bielopotockí kamenári – výstava fotografií	23	0	100	0	0
23. Život a dielo Pavla Floreka - pri príležitosti 115. výr. narodenia	60		520	0	0
24. Polícia očami detí	18	32	450	0	0
25. Medzinárodná výstava k 150. výr. narodenia Martina Kukučina	30		1200	0	0
26. Vesmír očami detí – výstava detských výtvarných prác	45	40	630	0	0
besedy, dialógy s osobnosťami ZUČ – ako hlavný organizátor					
iné podujatia ZUČ – ako hlavný organizátor					
1. Malatínsky jarmok ľudových remesiel	1	33	3000	0	0
2. Ľudový jarmok	1	12	1500	0	0
3. Medzinárodný vianočný jarmok ľudových remesiel	2	38	8000	0	8000
iné podujatia ZUČ – ako spoluorganizátor					
1. Výstava betlehemov - Hodonín	30	3	5000	0	0
2. Bielopotockí kamenári – výstava fotografií	23	0	8000	0	0
3. Veličniansky ľudový jarmok	1	18	800	0	0
4. Oravský tradičný jarmok	2	45	9000	0	0
5. Tradičný jarmok v Oraviciach	1	10	2000	0	0

Kolektívy a jednotlivci ZUČ v danom regióne

1.3.1 Kolektívy ZUČ v danom regióne

názov kolektívu	počet členov	najvýznamnejšie úspechy a ocenenia
folklórne súbory – dospelí		
1. Oravan	35	
2. Oravan – senior	30	
3. Skorušina	35	

4. Flajšovan	20	
folklórne súbory – deti		
1. Malá Magurka	25	
2. Magurka	22	
3. Flajšovanček	23	
4. DFS z Novote	30	
5. Pilsko	35	
6. Goral - Sihelné	20	
7. Kašunka	15	
8. Zázrivček	30	
9. Porubček	20	
10. Trnkárik	35	
11. Bzinček	19	
12. Kukučka	20	
13. Podbielan	39	
14. Osľárik	12	
15. Bučníček	24	
16. Roháčik	25	
17. Zuberček	30	
18. Skorušina	25	DĽH sa umiestnila v bronzovom pásme na celoštátnom festivale detského hudobného folklóru 2010 v Likavke
19. Goral - Hladovka	38	
20. Goralček	28	DSS sa umiestnili v striebornom pásme na celoštátnom festivale detského hudobného folklóru 2010 v Likavke
21. Kolovrátok	20	
22. Trnka	24	
23. Sajdáčik	15	
24. Goralecki	22	
25. Sihelček	28	
26. Klinček	21	
27. DFS zo Zábiedova	20	
Dedinské folklórne skupiny		
1. Kamenčan	22	
2. Tanečník	15	
3. Mútňan	15	
4. Magura	25	
5. Rabčičanka	22	
6. FSk z Oravskej Polhory	14	
7. FSk z Hruštína	20	
8. FSk z Babína	26	Betlehemci z Babína získali 1. miesto na Medzinárodnej súťaži koledníckych a betlehenských

		skupín 2010 v kategórii betlehenských skupín
9. Rosička, rosa	20	
10. Goral	30	
11. Porubanka	15	
12. Studnička	15	
13. Trnkári	12	
14. FSk zo Zázrivej	18	
15. Charita	35	
16. FSk Nižná Ves	20	
17. Podroháčska FSk zo Zuberca	22	1. miesto na Medzinárodnej súťaži koledníckych a betlehenských skupín v kategórii koledníckych skupín
18. FSk Pod Ostrým vrchom	24	
Spevácke skupiny / súbory		
1. Ženská SS Senková	14	
2. Ženská SS z Oravského Bieleho Potoka	12	
3. Orava	11	
4. Nádej	13	
5. Stella Maris	35	
6. Burizón	35	
7. Cirkevný spevácky zbor z O. Veselého	15	
8. Marana Tha	10	
9. Cirkevný mládežnícky spevácky zbor z Rabče	15	
10. Rodičovský spevokol Námestovo	10	
11. Mládežnícky spevokol Námestovo	20	
12. Srdiečka	25	
13. Bodky	20	
14. Adonaj	20	
15. CD Brezovica	12	
16. Afficio Laetitia	20	
17. Magnum Gaudium	20	
18. Mária	40	
19. Alfa	20	
20. Gaudium	30	
21. Mládežnícky cirkevný spevácky zbor D. Kubín	25	
22. Detský cirkevný spevácky zbor Dolný Kubín	25	
Ľudové hudby – dospelí		

1. Polhoranka	3	
2. Rovňan	4	
3. Magura	4	
4. Bjelákovci	4	
5. Chudobovci	5	
6. Kamenčan	6	
7. Goral - starší	4	
8. Goral - mladší	4	
9. Šuvadovci	3	
10. Goral		2. miesto na celoštátnej súťažnej prehliadke hudobného folklóru dospelých – Nositelia tradícií – Vidiečanova Habovka 2010
11. Kubicovci	3	
12. Greštiakovci	4	
13. Harmatovci	4	
14. Skorušina	8	
15. Oklapkovci	5	
16. Podroháčska	3	
17. Šiškovci	4	
18. Janošťínovci	5	
19. Klimekovci	4	
20. Spod Vintíšky	6	
21. Oravan	8	
22. Murínovci	4	
23. Trnkári	4	
24. Kupčulákovci	4	
25. Chlebnice	4	
Ľudové hudby – deti		
1. Chmurecka	3	
2. Luscoňovcov	3	
3. Studženka	5	
4. Heligón	8	
5. Pietruska	6	
6. Kamienok	5	
7. Ostrvka	6	
8. Zázrivček	5	
9. Trnkárik	8	
10. Choč	4	
11. Trnka	5	
Ochotnícke divadlá – dospelí		
1. Veličianske ochotnícke divadlo – Veličná	16	
2. Divadelný súbor Široň – Horná Lehota	14	
3. Divadelná spoločnosť	15	

Vendo – Štefanov nad Oravou		
4. Divadelný súbor Omladina – Zubrohlava	18	
5. Divadelný súbor - Pribiš	20	
6. Ochotnícky divadelný súbor z Pucova	25	
Ochotnícky divadelný súbor z Chlebníc	22	
Ochotnícky divadelný súbor z Krivej	18	
Divadlo dospelých hrajúcich pre deti z DSS v D.Kubíne	8	
Aj my! z Tvrdošína	22	
Detské divadlá		
1. DDS Prvosienka pri ZŠ s MŠ Zákamenné	10	Postup na krajskú súťaž (KP DD Medveď Žilina) a celoštátnu súťaž (Šaľa 2010)
2. DDS Lienky pri ZŠ s MŠ Novotí	25	Postup na krajskú súťaž (KP DD Medveď Žilina) a celoštátnu súťaž (Šaľa 2010)
3. DDS Brozkyne pri ZUŠ Nižná	3	Postup na krajskú súťaž (KP DD Medveď Žilina) a celoštátnu súťaž (Šaľa 2010)
4. DS Kdesi sa vzalo pri DSS Dolný Kubín	5	Postup na krajskú súťaž (KP DD Medveď Žilina) a celoštátnu súťaž (Rimavská Sobota 2010)
5. DDS Úsmev pri ZŠ s MŠ Novotí	14	
6. DDS Úsmev pri ZŠ s MŠ Babín	31	
7. DDS Erdutkáčik pri ZŠ s MŠ Oravská Lesná	19	
8. DDS Úsmev pri ZŠ s MŠ Zuberec	13	
9. DDS Ďatelinka pri ZŠ s MŠ Habovka	3	
10. DDS pri ZŠ s MŠ Slniečko Vavrečka	11	
11. DRK Lienky z Novoti	12	
12. DRK Úsmev z Babína	14	Postup na krajskú súťaž Vajanského Martin a celoštátnu súťaž 56. HK
súbory malých javiskových foriem / študentské divadlá / alternatívne divadlá / divadlá poézie...		

1. DM P.A.L.O. pri MsKS Dolný Kubín	8	Postup na krajskú súťaž XXVII. Námestovské divadelné dni
2. DM Touch Zákamenné	14	Postu na krajskú (XXVII. NDD)a celoštátnu divadelnú súťaž (Tlmače 2010)
3. DP pri GMH Trstená	12	
4. DP pri GAB Námestovo	8	postup na KP Vajanského Martin a celoštátnu súťaž 56. HK
tanečné divadlá / kluby spoločenských tancov ...		
dychové hudby		
1. Rabčanka	22	
2. Bernolák	18	
3. Kýčera	12	
4. Hamuliak	14	
5. Oravanka	25	
6. Nižnianka	22	
7. Tvrdošanka	23	zlaté pásmo – Pádivého Trenčín
neprofesionálne zoskupenia vážnej hudby		
1. Husľový súbor	32	
2. Akordeónový súbor	9	
3. Gitarový súbor	16	
4. Flautové kvarteto	4	

1.3.2 Jednotlivci ZUČ v danom regióne

oblasť ZUČ	počet
tvorcovia tradičných ľudových remesiel	95
neprofesionálni výtvarníci (zúčastňujúci sa súťaží kultúrneho strediska)	20
neprofesionálni fotografi (zúčastňujúci sa súťaží kultúrneho strediska)	11
neprofesionálni filmári (zúčastňujúci sa súťaží kultúrneho strediska)	1
neprofesionálni literáti (zúčastňujúci sa súťaží kultúrneho strediska)	150

2. KLUBOVÁ ČINNOSŤ

	názov klubu pôsobiaceho pri kultúrnom stredisku	počet členov klubu	počet klubových stretnutí v danom roku
1.	Klub výšivky a ručných prác	14	12

3. KURZOVÁ ČINNOSŤ

	názov kurzu	počet	počet stretnutí v danom roku
--	-------------	-------	------------------------------

		členov kurzu	
2.	Tradícia folklóru dnes	16	7

4. VZDELÁVANIE

3.1 Spolu vzdelávacie podujatia zorganizované kultúrnym strediskom

názov prednášky	počet dní	počet účastníkov	príjmy	výdaje
prednášky: zdravie /osveta / prevencia /				
1. Deň protidrogovej prevencie	1	90	0	0
2. Stojím pevne na zemi – cyklus vzdelávacích podujatí pre preddelikventú mládež, zameraných na primárnu a sekundárnu prevenciu. Spolu 18 prednášok, vzdelávacích a tréningových aktivít	9	31	0	4800
prednášky: ekológia				
iné prednášky:				
1. Astronomické dni vzdelávacie podujatie pre deti a mládež - Mutné	1	110	45	0
2. Astronomické dni vzdelávacie podujatie pre deti a mládež – Krušetnica	1	90	45	0
3. Astronomické dni vzdelávacie podujatie pre deti a mládež – Or. Veselé	1	80	45	0
4. Astronomické dni vzdelávacie podujatie pre deti a mládež - Námestovo	1	100	45	0
vzdelávacie školenia /semináre / tréningy / konferencie / sympóziá...				
1. Školenie pre vedúcich astronomických krúžkov	1	28	0	0
besedy, dialógy s osobnosťami				
1. Za zatmením Slnka – beseda s účastníkmi zo Slovenských astronomických expedícií - Krušetnica	1	80	0	0
2. Za zatmením Slnka – beseda	1	70	0	0

s účastníkmi zo Slovenských astronomických expedícií - Námestovo				
iné vzdelávacie podujatia				
1. 24. ročník Majstrovstiev Oravy v Slovenskom mariáši	1	43	0	0
2. Kultúrno-športové podujatia ku Dňu Ústavy SR	1	240	0	0
3. Deň polície a osvety – vzdelávacie a športové súťaže pre deti	1	1200	0	0
iné vzdelávacie podujatia				

5. ÚČTA K ĽUĎOM A TRADÍCIÁM

5.1 Spolu počet podujatí zorganizovaných kultúrnym strediskom na obciach a v mestách svojho regiónu viažucich sa k výročiam obcí, miest, kolektívov ZUČ alebo významných miestnych dejateľov kultúry – ako hlavný organizátor a spoluorganizátor.

	názov podujatia	miesto konania
1.	Spomienkové podujatia k 115. výročiu narodenia významného rodáka z Krušetnice Pavla Floreka	Krušetnica
2.	Slávnostné podujatia k 150. výročiu narodenia Martina Kukučina	D. Kubín
3.	Spomienkové podujatie k 155. výročiu narodenia Štefana Furdeka	Trstená
4.	Spomienkové podujatie k 55. výročiu úmrtia Celestína Lepáčka	Trstená

6. PREZENTÁCIA SLOVENSKEJ KULTÚRY V ZAHRANIČÍ

	názov podujatia	miesto konania
1.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Kozlovice
2.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Vlčnov
3.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Štítina
4.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Wilkowice
5.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná	Bielsko-Biala – Galéria ľudového

	posúťažná výstava	umenia
6.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Bielsko-Biala – DK Wlokniarzy
7.	Vianočná pohľadnica – medzinárodná posúťažná výstava	Ostrava
8.	Vianoce v nás – scénický zvykoslovný program	Milowka
9.	Výstava betlehemov	Rožnov pod Radhoštěm
10.	Zywiecki holdymas	Zywiec
11.	Kulturalna wymiana wyzytowiek	Wadowice
12.	Deň slovenskej kultúry v Malopoľsku	Jablonka
13.	Medzinárodný gajdošský festival	Zagreb
14.	Obrázky z Oravy	Zywiec
15.	Vianočné dekorácie a ozdoby - workshop	Jablonka
16.	Medzinárodná výstava betlehemov	Hodonín

7. PREZENTÁCIA ZAHRANIČNEJ KULTÚRY NA SLOVENSKU

	názov podujatia	miesto konania
1.	Vianočná pohľadnica – výtvarná súťaž a posúťažné výstavy	Dolný Kubín, Žilina, Martin
2.	Maľba – výstava M. Poslusznej	Námestovo
3.	Veľkonočné symboly	Dolný Kubín
4.	Deň Wadowic v D. Kubíne	Dolný Kubín
5.	Hľadal som Vás a vy ste prišli	Dolný Kubín
6.	Deň tanca	Rabča
7.	14. Chváľme piesňou Pána	Novoť
8.	2. Folklor bez hraníc	Or. Lesná
9.	19. Podbielanské folklórne slávnosti	Podbiel
10.	10. Bačovské dni	Malatiná
11.	18. FS pod Pilskom a Babou horou	Sihelné
12.	35. PFS	Zuberec, Or. B. Potok
13.	Bielopotockí kamenári	Or. B. Potok
14.	Návraty k Siváňovcom	Babín
15.	Gajdovačka objektívom	Or. Polhora
16.	Gajdovačka	Or. Polhora, Zuberec
17.	Medzinárodný festival vianočných zvykov a remesiel	D. Kubín, Zuberec, Habovka

7.2. Vydalo kultúrne stredisko v danom roku Kalendárium kultúrnych podujatí regiónu?

ÁNO, V NÁKLADE 2500 KUSOV

7.1. Prehľad edičnej činnosti

názov vydaných kníh	
1.	Ozveny spod Babej hory – monografia ľudovej piesňovej kultúry obce Rabčice
2.	Vianočné koledy a betlehemske hry na Slovensku a v Poľsku – monografia výročného vianočného zvykoslovia
3.	Remeslo má zlaté dno – katalóg ľudových tvorcov z Oravy a Moravy
4.	Mladá slovenská poviedka – zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže

názov vydaných bulletinov / katalógov
Čo sa chystá na Orave v roku 2010? – katalóg kultúrnych a športových podujatí
Oravské folklórne leto
Vianočná pohľadnica – katalóg medzinárodnej posúťažnej výstavy
Vianoce po celý rok – nástenný kalendár
Nebezpečná kriminalita mladistvých

názov vydaných CD a DVD nosičov
Kubínske divadelné dni
Slovo o slove
Kubínske spievanky
Oravské spievanky
Gajdovačka
Bačovské dni
Vidiečanova Habovka
Folklórne slávnosti pod Ostrým vrchom.
Gajdovačka 2009 – audio CD

- JE AJ GAJDOVAČKA 2010, ČI NIE?

7.2. Vydalo kultúrne stredisko v danom roku Kalendárium kultúrnych podujatí regiónu? Áno, v náklade 1500 ks.

9. PUBLIC RELATION

počet vydaných tlačových správ	počet uverejnených tlačových správ	počet článkov o kultúrnom stredisku alebo rozhovorov s pracovníkmi kultúrneho strediska v médiách (tlač, rozhlas, televízia)	počet zorganizovaných tlačových konferencií	počet podstránok web stránky kultúrneho strediska
57	57	12	0	20

10. PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ (GRANTY)

počet podaných projektov	počet podporených projektov	žiadané finančné prostriedky	získané finančné prostriedky
17	10	144.777 €	78.709 €

11. FUNDRAISING

10.1. Finančné prostriedky

finančné prostriedky získane od sponzorov	finančné prostriedky získané z grantov	finančné prostriedky získane inak (zbierky, vstupné, členské, kurzovné...)	spolu získané finančné prostriedky
0	78.709 €	6.611 €	85.320 €

Dolný Kubín 23.2.2011

PhDr. Miroslav Žabenský,
riaditeľ OKS